เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เรื่อง สิทธิมนุษยชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

วันอังคารที่ 15 มิถุนายน 2564

ณ ห้องประชุม ชั้น 9 กรมทรัพยากรน้ำ

ผ่านระบบ Zoom 6622716000

แบบสำรวจเพื่อประเมินผล
การประชุมเชิงปฏิบัติการฯ

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
กรมทรัพยากรน้ำ
มิถุนายน 2564

ติดตามข่าวสาร
การพัฒนาระบบราชการ
กรมทรัพยากรน้ำ

รายการเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

KM-CoP ครั้งที่ 4 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

เรื่อง สิทธิมนุษยชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

ที่	รายการ	หน้า (ไฟล์เอกสาร)
1	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง สิทธิมนุษยชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ	3
2	สิทธิมนุษยชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ	4
3	กฎหมายและช่องทางอำนวยความเป็นธรรมด้านสิทธิมนุษยชน	68
4	ผังความเชื่อมโยงภารกิจกรมกับแผนระดับชาติด้านสิทธิมนุษยชน	93
5	รายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน และแผนขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ของกรมทรัพยากรน้ำฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รอบ 6 เดือน	94
6	แผนปฏิบัติการด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน และแผนขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ของกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2	96

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เรื่อง สิทธิมนุษยชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ
วันอังคารที่ 15 มิถุนายน 2564 เวลา 09.30 – 12.00 น.
ณ ห้องประชุมสายชล ชั้น 9 กรมทรัพยากรน้ำ
ผ่านระบบ Zoom 6622716000

****

1. หลักการและเหตุผล

ตามที่คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 เห็นชอบและประกาศวาระแห่งชาติ ภายใต้ชื่อ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยมีเป้าหมาย (Goal) : สังคมไทยเป็นสังคมส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ และความเท่าเทียม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อนำไปสู่สังคมสันติสุข ซึ่งเป็นการยกระดับประเด็นสิทธิมนุษยชนให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนรวมพลังขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจเคารพในสิทธิมนุษยชน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และสามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนความเจริญเติบโตของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2562 เห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 – 2564) รวมถึงกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้จัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานของประเทศสำหรับหน่วยงานถือปฏิบัติในการดำเนินการ เพื่อร่วมกันพัฒนาและยกระดับสิทธิมนุษยชนในภาพรวมของประเทศให้มีมาตรฐานทัดเทียมระดับสากล โดยมุ่งประโยชน์ที่ประชาชนพึงได้รับเป็นสำคัญ ซึ่งกรมทรัพยากรน้ำได้ให้ความสำคัญและตระหนักถึงการเคารพต่อสิทธิมนุษยชนตามมาตรฐานสากล ซึ่งถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อใช้เป็นมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติให้บุคลากรยึดมั่นในการเคารพสิทธิของบุคลากรในสังกัด และครอบคลุมไปถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับองค์กร โดยไม่แบ่งแยกหรือเลือกปฏิบัติ

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมทรัพยากรน้ำ จึงได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง สิทธิมนุษยชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อเป็นการถ่ายทอดให้บุคลากรในสังกัดกรมทรัพยากรน้ำ ได้มีความเข้าใจถึงนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของกรมทรัพยากรน้ำ ขอบเขตสิทธิมนุษยชนมาเชื่อมโยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และแผนการขับเคลื่อนด้านสิทธิมนุษยชนของกรมทรัพยากรน้ำ โดยครอบคลุมบุคลากรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ของบุคลากรกรมทรัพยากรน้ำ

2. วัตถุประสงค์

เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้บุคลากรในสังกัดกรมทรัพยากรน้ำได้รับทราบนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของกรมทรัพยากรน้ำ และเข้าใจขอบเขตสิทธิมนุษยชนมาเชื่อมโยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และแผนการขับเคลื่อนด้านสิทธิมนุษยชนของกรมทรัพยากรน้ำ

3. กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรในสังกัดกรมทรัพยากรน้ำไม่ต่ำกว่า 150 ราย (ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ของบุคลากรทั้งหมด) แบ่งเป็น ส่วนกลาง จำนวน 50 คน และสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1-11 จำนวน 100 คน

4. วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ

อภิปราย และตอบข้อซักถาม

5. ระยะเวลา

วันที่ 15 มิถุนายน 2564 เวลา 09.30-12.00 น.

6. วิทยากร

วิทยากรภาครัฐ

7. งบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

8. ผลผลิต

บุคลากรในสังกัดกรมทรัพยากรน้ำ ไม่ต่ำกว่า 150 คน รับทราบนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของกรมทรัพยากรน้ำ และเข้าใจขอบเขตสิทธิมนุษยชนมาเชื่อมโยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และแผนการขับเคลื่อนด้านสิทธิมนุษยชนของกรมทรัพยากรน้ำ

9. ผลลัพธ์

บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

10. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมทรัพยากรน้ำ

กำหนดการ

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เรื่อง สิทธิมนุษยชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

วันอังคารที่ 15 มิถุนายน 2564 เวลา 09.30 – 12.00 น.

ณ ห้องประชุมสายชล ชั้น 9 กรมทรัพยากรน้ำ

ผ่านระบบ Zoom 6622716000

****

วันอังคารที่ 15 มิถุนายน 2563

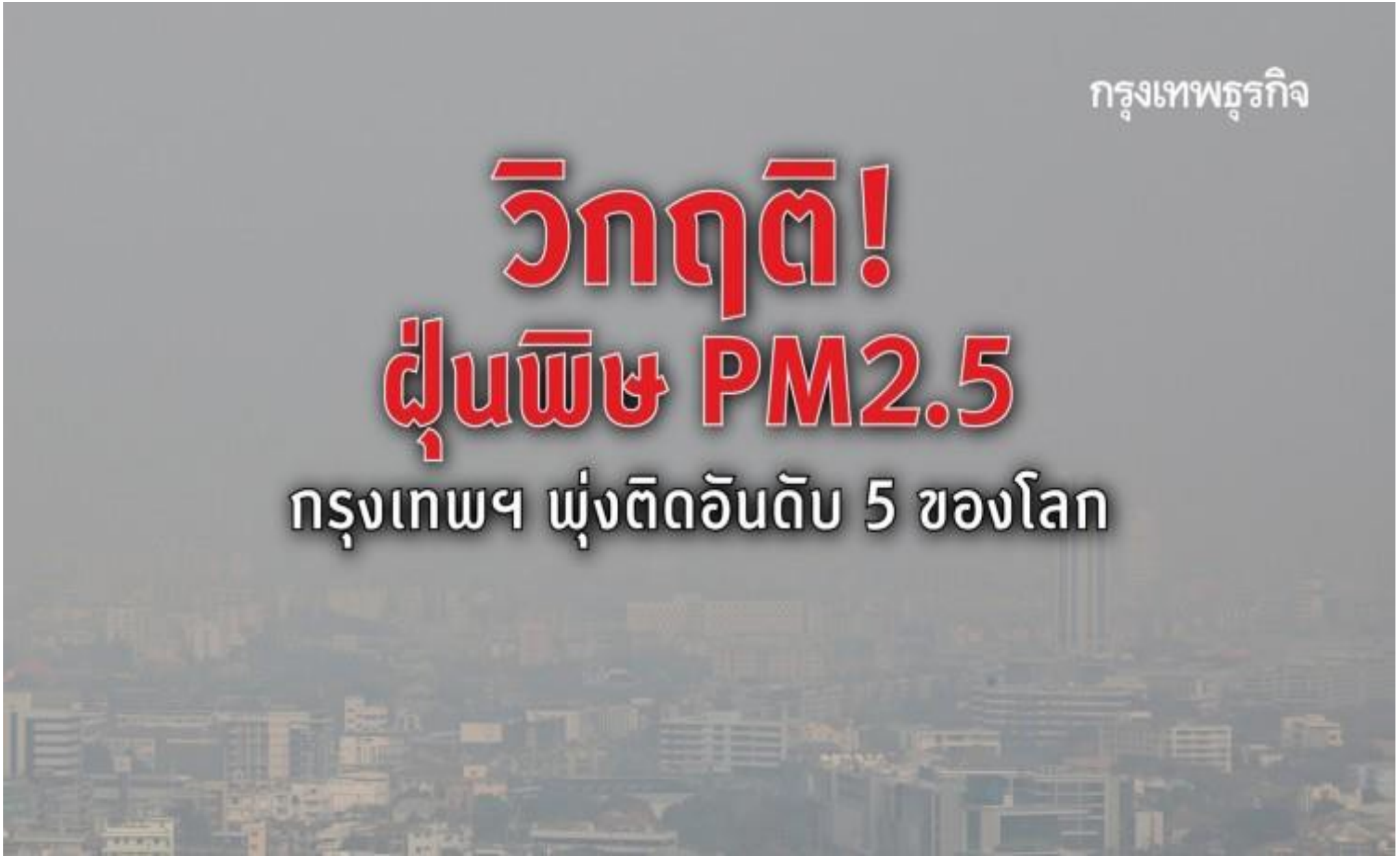
09.00 น. - 09.30 น.	ลงทะเบียน
09.30 น. - 09.45 น.	กล่าวเปิดการประชุม โดยอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
09.45 น. - 12.00 น.	อภิปราย หัวข้อ สิทธิมนุษยชนกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ โดย นางวรรณรัฐนา อดิเรกตระการ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ นางสาวศุภักษร ลิ้มอ่อง นิติกร สำนักผู้ตรวจราชการ

****

สิทธิมนุษยชนกับ
การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

นางวรรณรัฐนา อดิเรกตระการ
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
15 มิถุนายน 2564

กรุงเทพธุรกิจ
วิกฤติ!
ฝุ่นพิษ PM2.5
กรุงเทพฯ พุ่งติดอันดับ 5 ของโลก

1. **ข้อเท็จจริงของสถานการณ์ :ปัญหาสภาพแวดล้อม PM0.5**

   -ผู้ละเมิด : ผู้ปล่อยมลพิษฝุ่นจากโรงงาน,รถยนต์ การก่อสร้าง เผาเศษซากพืช

   -ผู้ถูกละเมิด : ประชาชน

2. **เกี่ยวข้องกับประเด็นสิทธิมนุษยชนอย่างไร**

   สิทธิในการอยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมที่ดี สิทธิในการพัฒนา

3. **การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนทั้งในและระหว่างประเทศ คือ**

   ระดับนานาชาติ - ปฏิญญาสากลฯ อนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง

   ระดับประเทศ - พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อม พ.ศ.ฯ / **ยกร่าง พรบ. อากาศสะอาด** (ภาคประชาชน)

4. **หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** (ตามกฎหมาย /หลักการสิทธิมนุษยชน)

พาดหัวข่าว : สลายการชุมนุมแยกปทุมวัน

ที่มา https://images.app.goo.gl/6Awg7d8RKDzhC3nw6 (16 ตุลาคม 2563)

1. ข้อเท็จจริงของสถานการณ์ : เจ้าหน้าที่ตำรวจได้สลายการชุมนุม โดยผู้ชุมนุมที่ปักหลักอยู่ใต้สกายวอล์ก หน้าห้าง MBK และร้องตะโกนด่าทอรัฐบาล

-ผู้ละเมิด (ใคร-ถ้ามี)

-ผู้ถูกละเมิด (ใคร-ถ้ามี)

2. เกี่ยวข้องกับประเด็นสิทธิมนุษยชนอย่างไร

สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

3. การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ระหว่างประเทศ : ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ในประเทศ : **พ.ร.บ.ชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.2558**

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ตามกฎหมาย/หลักการสิทธิมนุษยชน)

- กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ /สำนักงานตำรวจแห่ง ชาติ

-คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ /คณะกรรมการกติการะหว่างประเทศ ICCPR

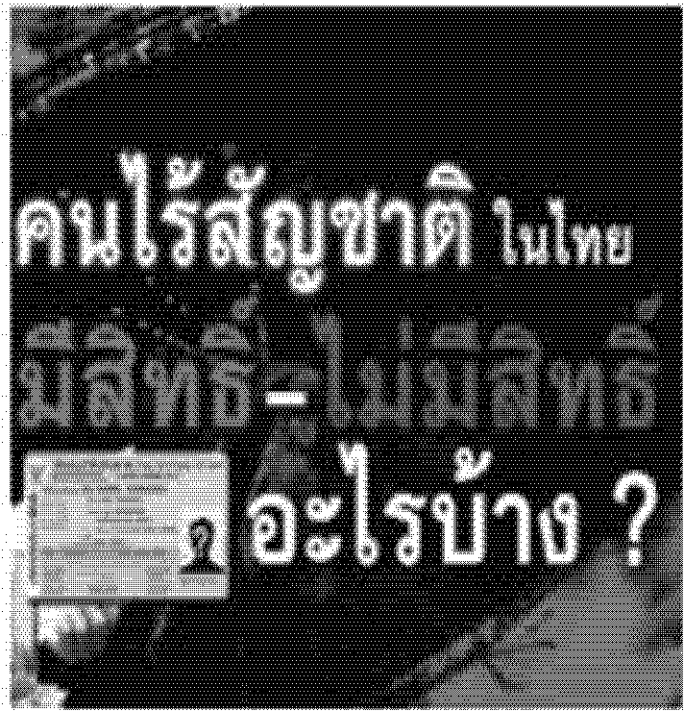

TNN 16
‘หนูเกิดและโตที่ไทย’

พาดหัวข่าว :; (เด็ก) 'ไร้สัญชาติ' เรื่องเก่าเล่าใหม่

ปัญหาซ้ำซากที่รัฐไทยไม่จริงจัง?

ที่มา https://www.matichon.co.th/prachachuen/prachachuen-scoop/news_1496378

(มติชนออนไลน์ พฤษภาคม 2562)

1. ข้อเท็จจริงของสถานการณ์ : ปัญหาเด็กไร้สัญชาติ ในไทยมีมาก ทุกปท.มีปัญหาฯ มากน้อยต่างกัน

-ผู้ละเมิด (ใคร-ถ้ามี) **เด็กเข้าไม่ถึงสิทธิฯ /ก.ม.แต่ละรัฐให้สิทธิ /สากล เด็ก-คนทุกคนต้องมีรัฐสังกัด**

-ผู้ถูกละเมิด (ใคร-ถ้ามี) ดูว่าเข้าเมืองมาอย่างไร จนท.รัฐไม่ละเมิด ถ้าเด็ก/ผู้ปกครองเข้าเมืองไม่ถูกก.ม.

2. เกี่ยวข้องกับประเด็นสิทธิมนุษยชนอย่างไร

สิทธิพลเมือง เด็กทุกคนต้องมีสัญชาติ (ปฏิญญาสากล และ ICCPR)

3. การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ระหว่างประเทศ : ปฏิญญาสากลฯ (ทุกคนต้องมีสัญชาติหากไม่มีก็ต้องแก้ไขโดยอาศัยพยาน/หลักฐานตาม กม.)

ในประเทศ : พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไข

หลักการได้สัญชาติไทย = หลักสายโลหิต /ดินแดน /สมรส /แปลงสัญชาติ

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ตามกฎหมาย/หลักการสิทธิมนุษยชน)

พาดหัวข่าว : ธุรกิจทยอยเจ๊ง เสี่ยงตกงาน 10 ล้านคน ทุบสถิติ

ที่มา https://www.thairath.co.th/news/business/market-business/1844841

(ไทยรัฐออนไลน์ : 15 พฤษภาคม 2563)

1. ข้อเท็จจริงของสถานการณ์ : ปัญหาภัยจากโรคระบาดโควิด ๑๙ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและอื่นๆ

-ผู้ละเมิด (ใคร-ถ้ามี) สาเหตุมาจากการระบาด **รัฐมีหน้าที่ในการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหา** ให้ทันท่วงที ควบคุมปัญหาฯ กรณีระบาดรอบ 1 รัฐบาลมีการเฝ้าระวังและควบคุมปัญหาได้ดีในระดับหนึ่ง กรณีระบาดรอบ 2 มาจากโรงงาน และบ่อน **แสดงถึงความบกพร่องของหน่วยงานรัฐฯ**

-ผู้ถูกละเมิด (ใคร-ถ้ามี) ผู้ประกอบธุรกิจ เจ้าของธุรกิจ ปชช. ผู้เปราะบาง เช่น ผู้สูงอายุ คนหาเช้ากินค่ำฯลฯ

2. เกี่ยวข้องกับประเด็นสิทธิมนุษยชนอย่างไร

สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม (ทำมาหากิน, การเรียน)

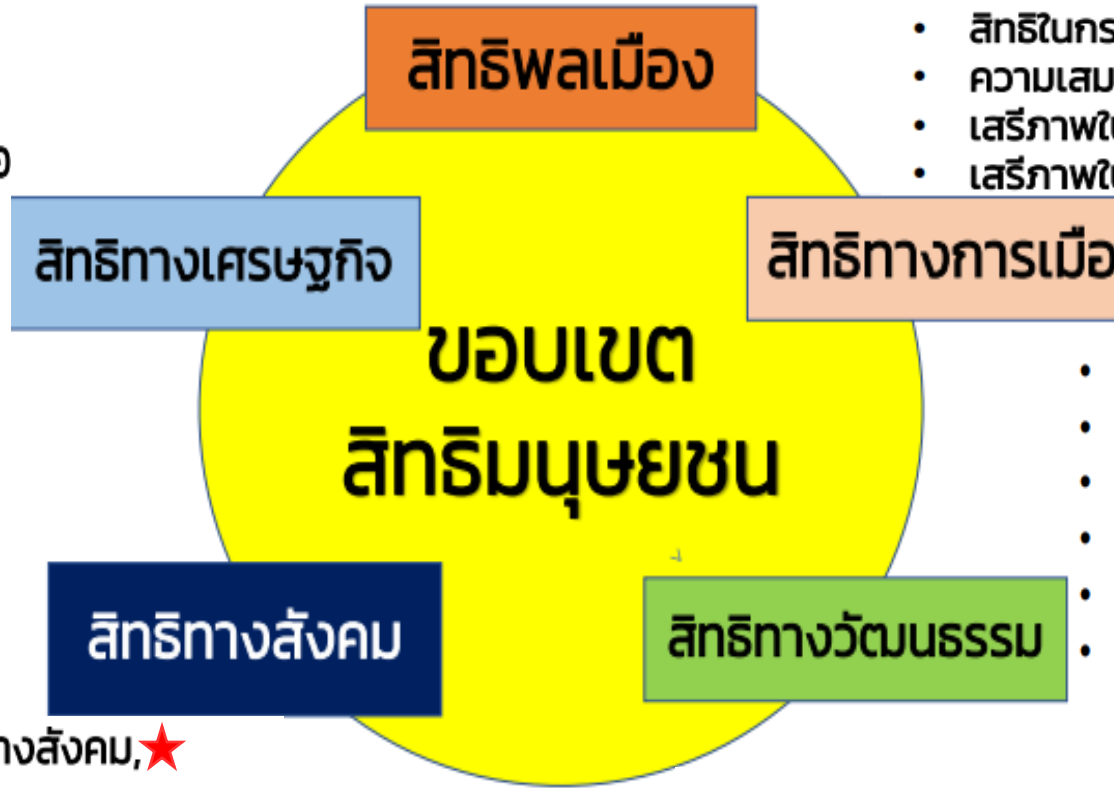
3. การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนทั้งในและระหว่างประเทศ

ระหว่างประเทศ **:** ปฏิญญาสากลฯ

ในประเทศ : พ.ร.บ.โรคระบาด /ก.ม.พิเศษ ซึ่งกระทบสิทธิ เสรีภาพของ ปชช. ซึ่งต้องดูแลทั้งสิทธิเสรีภาพในการเดินทางและทำมาหากิน รวมถึงการป้องกันโรค

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน 30 ข้อ

- สิทธิในชีวิตและร่างกาย★
- เสรีภาพจากการถูกทรมาน ลงโทษ โหดร้ายทารุณ★
- เสรีภาพจากการถูกบังคับให้เป็นทาส★
- สิทธิความเป็นส่วนตัว
- สิทธิในทรัพย์สิน★
- สิทธิในกระบวนการยุติธรรม
- ความเสมอภาคทางกฎหมายและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ
- เสรีภาพในการสื่อสาร
- เสรีภาพในการเดินทาง

- เสรีภาพในการกำหนดวิถีชีวิตทางเศรษฐกิจ
- เสรีภาพการเลือกงานทำอย่างเสรี ที่ไม่ขัดต่อกฎหมายและศีลธรรม
- สิทธิได้รับค่าจ้าง สภาพการจ้างที่เป็นธรรม
- สิทธิในการตั้งสหภาพและนัดหยุดงาน
- สิทธิในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ★
- สิทธิในความมั่นคงจากการว่างงาน

ห้วยคลิตี้ !

- เสรีภาพในการชุมนุม รวมกลุ่ม สมาคม★
- เสรีภาพในการกำหนดวิถีชีวิตทางการเมือง
- สิทธิในการเลือกตั้ง
- สิทธิในการตั้งพรรคการเมือง
- สิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองและเข้าถึงบริการรัฐ
- เสรีภาพในการแสวงหา รับ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร★

- เสรีภาพในการกำหนดวิถีชีวิตทางสังคม,★
- สิทธิที่จะได้รับการศึกษา
- สิทธิในการรับบริการสาธารณสุข
- สิทธิการมีคู่ครองครอบครัว, ครอบครัวได้รับการคุ้มครองจากรัฐ ,คุ้มครองมารดาและบุตร
- สิทธิประกันสังคม สุขภาพ สวัสดิการสังคมฯ
- เสรีภาพทางวิชาการ
- สิทธิในการพักผ่อน/วันหยุด/นันทนาการ

- เสรีภาพในการกำหนดวิถีชีวิตทางวัฒนธรรม★
- สิทธิการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
- สิทธิการปกป้องและปฏิบัติตามวัฒนธรรม
- สิทธิในการปฏิบัติศาสนกิจของตน
- สิทธิในการจัดการงานศพ

รัฐทุกรัฐจึงมีความรับผิดชอบที่จะต้องให้ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชน !

การค้าทาส ช่วงเวลาที่สำคัญในคริสศตวรรษที่ ๑๖-๑๙ (ค.ศ.๑๕๐๐-๑๙๐๐/พ.ศ.๒๐๔๐-๒๔๑๐)

คดีอุ้มหาย กรณีทนายสมชาย อุ้มแขวนคอที่กาฬสินธ์ เอกยุทธ และบิลลี่

คดีอุ้มทนายสมชาย ปีพ.ศ.๒๕๔๖

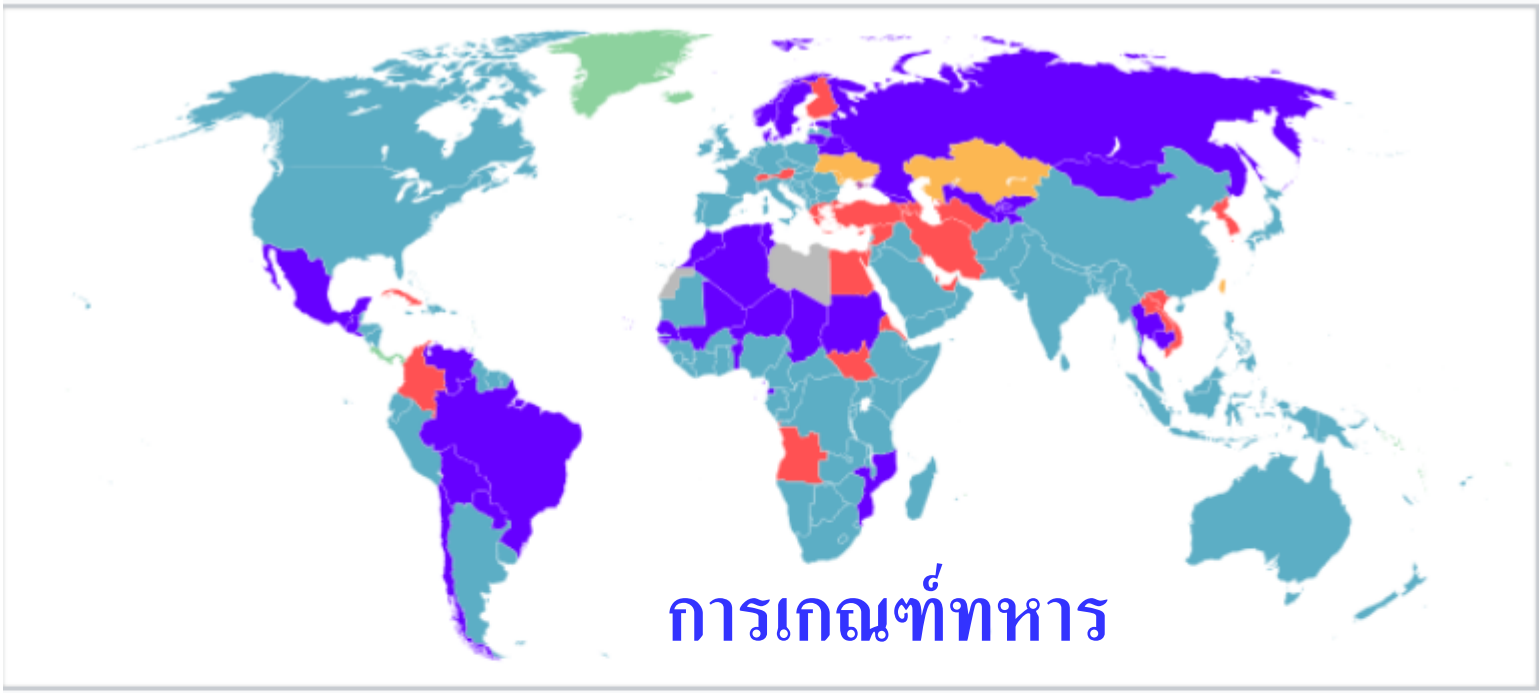
คดีจับผู้ต้องหาแขวนคอที่กาฬสินธ์พ.ศ.๒๕๔๗

คดีอุ้มบิลลี่ หายตัวไป ปีพ.ศ.๒๕๕๗

ขอบเขต
ความหมาย

? สิทธิบางประเภทมีฐานะเป็นสิทธิมนุษยชน
สิทธิบางประเภทไม่เป็นสิทธิมนุษยชน

การเกณฑ์ทหาร
ไม่มีกองทัพ
ปัจจุบันไม่บังคับเกณฑ์ทหาร
มีตามกฎหมาย
กำหนดเลิกเกณฑ์ทหารในอนาคตอันใกล้
ปัจจุบันมีการเกณฑ์ทหาร
ไม่มีข้อมูล

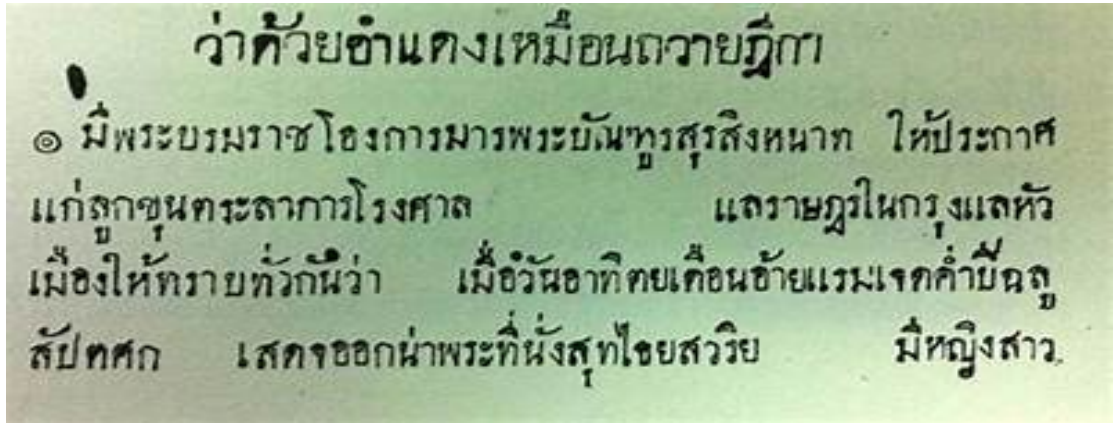
หลักการ
สิทธิมนุษยชน

เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์
สิทธิตามธรรมชาติ ติดตัวมาตั้งแต่เกิด
เสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ
ถ่ายโอนไม่ได้ แบ่งแยกไม่ได้
เป็นสากล
มีส่วนร่วม
ตรวจสอบได้โดยหลักนิติธรรม

-ไม่แบ่งเพศ /เชื้อชาติ /ศาสนา /สีผิว/หรือไม่อยู่ภายใต้รัฐใด ๆ ความแตกต่างใด ๆ-

จนท.ที่ด่านตรวจฯ ตรวจค้นตัวบุคคล, รถของชาวไทยมุสลิมอย่างละเอียด ต่างจากชาวไทยพุทธและพูดกันว่า อย่าไว้ใจไอ้พวกแขกเผลอเมื่อไหร่ มันยิงเรา	คนป่วยโรคมะเร็งระยะสุดท้ายขอจบชีวิตตัวเองโดยให้แพทย์ฉีดยาให้ตาย
ทนายสมชาย/นายบิลลี่หายตัวไปโดยไม่สามารถนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้	เด็กไร้สัญชาติสามารถเรียนจนถึงระดับอุดมศึกษาได้ในประเทศไทย
การจดทะเบียนคนแรกเกิดของเด็กทารกแม้มารดาไม่มีสัญชาติไทย	การไม่ให้ลูกสาวไปรับเบี้ยผู้พิการแทนพ่อผู้ชราแม้ลูกสาวจะตกงาน
การไม่ให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีเข้าศึกษาคณะพยาบาล หรือให้ออกจากงาน	การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์เพราะเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ/เผ่าพันธุ์/ศาสนา/ความคิดเห็นทางการเมือง
ครูกล้อนผมนักเรียนที่มีเหาอยู่ในผมเพราะความห่วงใย จนนักเรียนร้องให้เพราะความอับอายเพื่อน	"ซีอุย" ถูกนำร่างมาแสดงที่พิพิธภัณฑ์มนุษย์กินคน

ว่าด้วยอำแดงเหมือนถวายฎีกา

◎ มีพระบรมราชโองการมารพระบัณฑูรสุรสิงหนาท ให้ประกาศแก่ลูกขุนตระลาการโรงศาล แลราษฎรในกรุงแลหัวเมืองให้ทราบทั่วกันว่า เมื่อวันอาทิตยเดือนอ้ายแรมเจดค่ำปีฉลูสัปตศก เสดจออกณ่าพระที่นั่งสุทไธยสวริย มีหญิงสาว

อำแดงเหมือน ซึ่งเป็นลูกของนายเกตกับอำแดง (นาง) นุ่น มีอาชีพทำสวนอยู่ที่ ต.บางม่วง แขวงเมืองนนทบุรี พ่อและแม่ยกอำแดงเหมือนให้เป็นภรรยานายภู อำแดงเหมือนไม่ยอม พ่อแม่ก็ให้นายภูมาฉุดเอาตัวไป แต่อำแดงเหมือนหนีกลับบ้านของตน นายภูมาฉุดไปอีก อำแดงเหมือนก็หนีไปอีก ไปอยู่กับนายริด ชายคนรัก นายภูจึงฟ้องนายริดว่าลักพาเมียตน ระหว่างที่โจทก์จำเลยยังสู้ความกันอยู่ที่ศาล อำแดงเหมือนได้ถูกควบคุมไว้ในตะรางที่จวนของพระนนทบุรี เจ้าเมืองนนทบุรี และถูกนายเปี่ยมพะทำมะรงซึ่งกินสินบนของนายภูกลั่นแกล้งทารุณต่าง ๆ นานาเพื่อบีบบังคับให้อำแดงเหมือนยอมเป็นภรรยานายภู อำแดงเหมือนจึงหนีตะรางไปถวายฎีกาต่รัชกาลที่ ๔ ณ พระที่นั่งสุทไธศวรรย์ เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๐๘

สิทธิ ประโยชน์ หรือ อำนาจของบุคคล ที่รัฐรับรองและคุ้มครองให้

การใช้สิทธิฯ ต้องไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และไม่ผิดกฎหมาย

เสรีภาพ

อิสระ ที่จะทำ หรือ ไม่ทำ

อะไรก็ได้ โดยไม่มีใครมาบงการ

(ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และไม่ผิดศีลธรรม)

-เสรีภาพมีเกิดขึ้นก่อนที่จะมีรัฐเกิดขึ้น-

เสรีภาพในชีวิตและร่างกาย , การศาสนา, การเดินทาง และการเลือกถิ่นที่อยู่

หน้าที่

กิจ หรือสิ่งที่ต้องทำ/ปฏิบัติ

ซึ่งอาจเป็นหน้าที่ทางก.ม. หรือ
ทางศีลธรรม เช่น พ่อ แม่ต้องเลี้ยงดูลูก

หน้าที่ปวงชนชาวไทย เช่น

-พิทักษ์ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย
-ป้องกันประเทศ พิทักษ์ผลประโยชน์ชาติและสมบัติของแผ่นดิน
-ปฏิบัติตามกฎหมาย /ศึกษาภาคบังคับ /ราชการทหาร /เลือกตั้ง
-อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม/ วัฒนธรรม
-เสียภาษี

ความเข้าใจในเรื่องสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ และสิทธิมนุษยชน

1. ความหมาย ของสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ และสิทธิมนุษยชน

สิทธิ	เสรีภาพ	หน้าที่
อำนาจ ประโยชน์ ความสามารถของบุคคล ที่รัฐรับรอง คุ้มครองให้ มีก.ม. นโยบายฯ รองรับ	อิสรภาพ ที่จะทำ ไม่ทำอะไรก็ได้ ถ้าไม่ละเมิดก.ม. ละเมิดสิทธิฯผู้อื่น	กิจที่ต้องปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบ ถ้าไม่ปฏิบัติ มีความผิด มีโทษ หน้าที่ตามก.ม./ตามศีลธรรม

สิทธิมนุษยชน

สิทธิพื้นฐานของมนุษย์ ศักดิ์ศรีมนุษย์ ความเสมอภาค สัมพันธ์กัน เป็นสากล ไม่ขึ้นกับรัฐใด พรากไม่ได้ แบ่งแยก โอนไม่ได้ มีส่วนร่วมได้รับประโยชน์ ตรวจสอบได้โดยหลักนิติธรรม

2. ความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ และสิทธิมนุษยชน

สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ จำเป็นต้องคงที่หรือไม่

สิทธิกับหน้าที่ เป็นของคู่กัน เมื่อบุคคลมีสิทธิ บุคคลอื่นมีหน้าที่ต้องเคารพสิทธิของผู้ทรงสิทธิ

สิทธิกับเสรีภาพ รัฐมีหน้าที่จำเพาะเจาะจงเมื่อกำหนดสิทธิของประชาชนขึ้น ต้องเตรียมทรัพยากรการจัดการให้ประชาชนเข้าถึงสิทธิ :กำหนดการศึกษาภาคบังคับเป็นเวลา 12 ปี ในขณะที่รัฐมีหน้าที่ให้ประชาชนใช้เสรีภาพโดยไม่แทรกแซง

สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เปลี่ยนแปลงได้ ขึ้นกับปัจจัยการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคมฯ ของรัฐ

3.สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ของประชาชนคนไทยในปัจจุบัน

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 และอื่น ๆ /ก.ม.ลำดับรอง และจารีตประเพณี

สิทธิ เสรีภาพของคนสัญชาติไทย มีขอบเขตกว้างกว่า ผู้ที่อยู่ในประเทศไทยแต่ไร้สัญชาติ

การที่จะแบ่งแยก “สิทธิ” และ “เสรีภาพ” ออกจากกันอย่างเด็ดขาดนั้น เป็นเรื่องที่ไม่สามารถกระทำได้

4.สิทธิเสรีภาพของประชาชนในประเทศไทย เหมือนและแตกต่างกับ สิทธิมนุษยชนอย่างไร

ไทยนำเอาหลักสิทธิมนุษชนสากล มาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และก.ม.ภายในหลายฉบับ

สิทธิมนุษยชนไทย มีขอบเขตแคบกว่า เพราะไทยยังไม่เป็นภาคีอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนบางฉบับ

สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ

เป็นพลวัต (เปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา และสถานที่/รัฐ) เช่น

การเกณฑ์ทหาร บางรัฐจัดเป็นหน้าที่ (สิงคโปร์ เกาหลีใต้ อิสราเอลฯ)
บางรัฐจัดเป็นสิทธิ (อังกฤษ)
บางรัฐเป็นหน้าที่แล้วเป็นสิทธิ ขึ้นกับสถานการณ์ (สหรัฐฯ)

รธน.๒๔๘๙ มาตรา ๑๔

“บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในร่างกาย เคหะสถาน ทรัพย์สิน การพูด การเขียน การศึกษาอบรม การชุมนุม”

รธน.๒๔๙๒ มาตรา ๓๔

“สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง”

๕. การละเมิดสิทธิ เสรีภาพ สิทธิมนุษยชน

สาเหตุของการละเมิดสิทธิฯ : ปัญหาทัศนคติ ความรู้ฯ การไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ไม่เคารพ ก.ม.

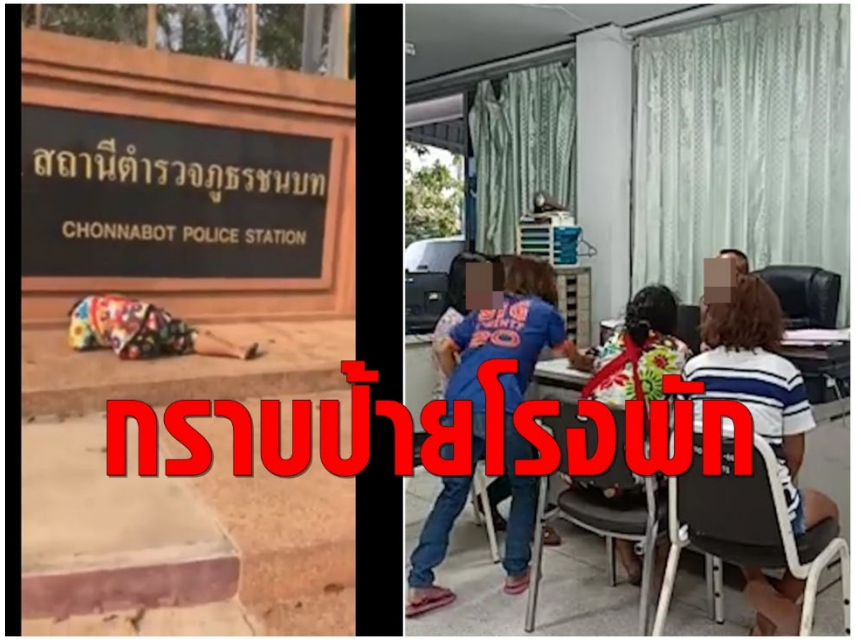
ผลจากการละเมิดสิทธิฯ : เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ทรัพย์สิน ความขัดแย้ง การบริหารของรัฐ

ผู้ถูกละเมิด สามารถที่จะได้รับการเยียวยาจากผู้ละเมิด โดยแจ้งความให้มีการดำเนินคดี อาจมีการไกล่เกลี่ย หากเป็นความผิดร้ายแรง/ความผิดต่อแผ่นดิน รัฐจะเป็นผู้ดำเนินการแทน

รัฐต้องทำอย่างไร : รัฐมีหน้าที่ปกติในการรักษาความมั่นคง ความสงบ บริการสาธารณะ/พัฒนา และมีหน้าที่ด้านสิทธิมนุษยชนในการเคารพ ส่งเสริม ปกป้องคุ้มครอง เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ และเติมเต็ม ให้ประชาชนมีหลักประกัน อยู่ในสังคมอย่างสงบ สันติ

ถ้าเป็นคุณ คุณจะทำอย่างไร

ถ้าเป็นคุณ คุณจะทำอย่างไร

e : ข่าวสด

26 ก.ย. 2546 Page : 1,12 No : 46492449

ศาลสั่งจำ26ส. แพะเชอรี่แอน

สตช.ชดใช้ติดคุกฟรี วอน ตร. งดอุทธรณ์

พลิกโฉมคดี

อ่านต่อหน้า 12

● คดีเชอรี่แอน ต่อจากหน้า 1

ประวัติศาสตร์แพะคดี 'เชอรี่ แอน ดันแคน' สู้จนได้รับ

เมื่อเดือน ส.ค.29 จำเลยที่ 2-6 ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจในบังคับบัญชาของกรมตำรวจ จำเลยที่ 1 ได้ร่วมกันจับกุมโจทก์ที่ 1-2 นายรุ่งเฉลิม หรือ "เฮาดี้" กมลชวาลชัย นายวินัย หรือ "แจ๊ค" ชัยพานิช และ

กรณี ต.ร.จับกุม จอร์จ ฟลอยด์ จนเสียชีวิต ที่เมืองมินิอาโปลิส รัฐมินิโซต้า สหรัฐฯ ชดเชย 829 ลบ.

เขมรแดงยังฆ่าชาวเขมรด้วยกันเป็นล้านคน

องค์การสหประชาชาติ (United Nation)

วัตถุประสงค์ของสหประชาชาติ

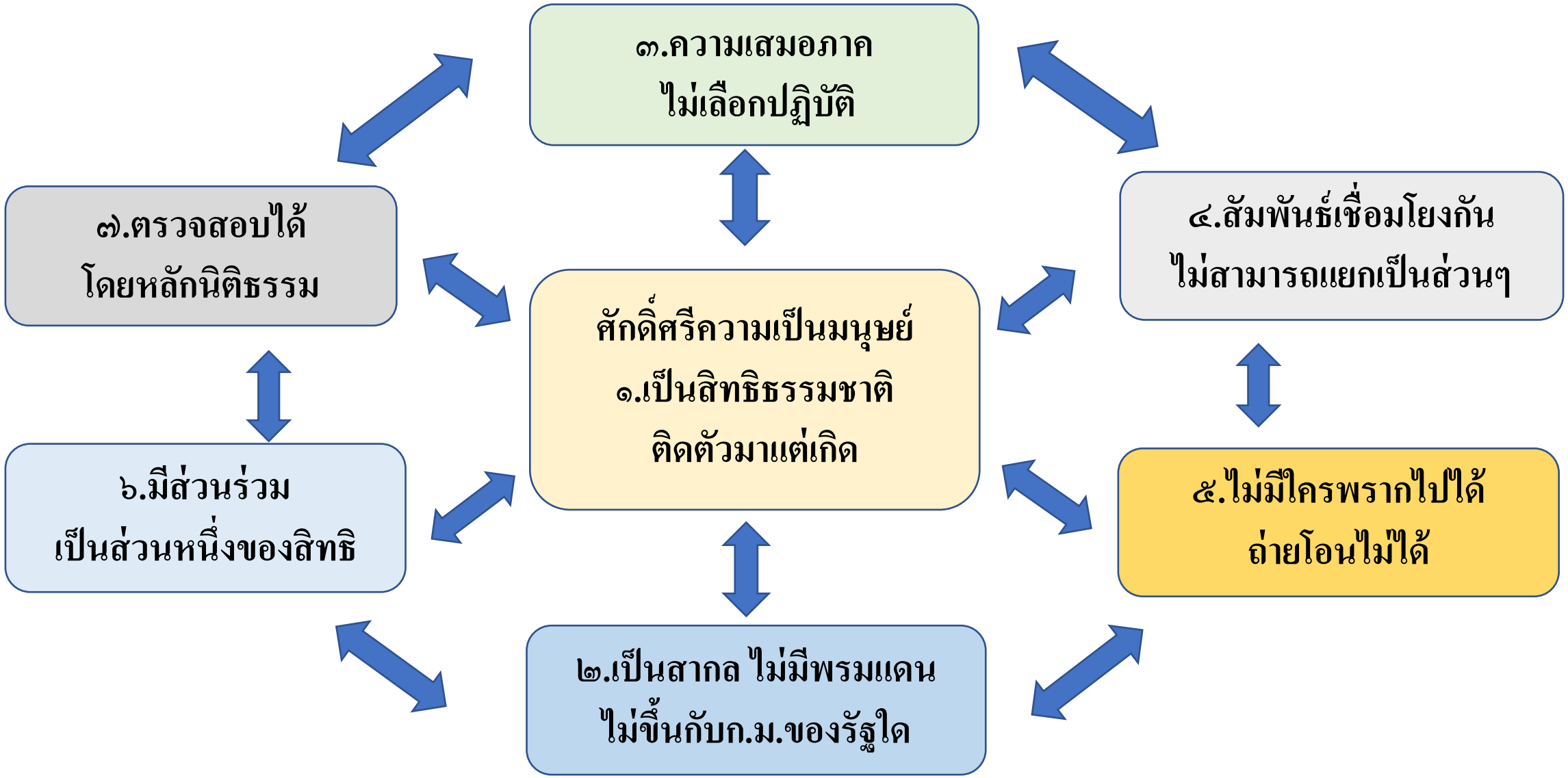
๑. ธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

๒. การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

๓. การเคารพในหลักความยุติธรรมและกฎหมายระหว่างประเทศ

๔. การส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรโลก ตลอดจนส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ

หลักการสำคัญของสิทธิมนุษยชนสากล

ภาคีสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนของไทย 7 ฉบับ

สนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน	วันที่เข้าเป็นภาคี	วันที่มีผลบังคับใช้
1. อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW)	9 ส.ค. 2528	8 ก.ย. 2528
2. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC)	27 มี.ค. 2535	26 เม.ย. 2535
3. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR)	29 ต.ค. 2539	30 ม.ค. 2540
4. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR)	5 ก.ย. 2542	5 ธ.ค. 2542
5. อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (CERD)	28 ม.ค. 2546	27 ก.พ. 2546
6. อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัตหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี (CAT)	2 ต.ค. 2550	1 พ.ย. 2550
7. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ (CRPD)	29 ก.ค. 2551	28 ส.ค. 2551

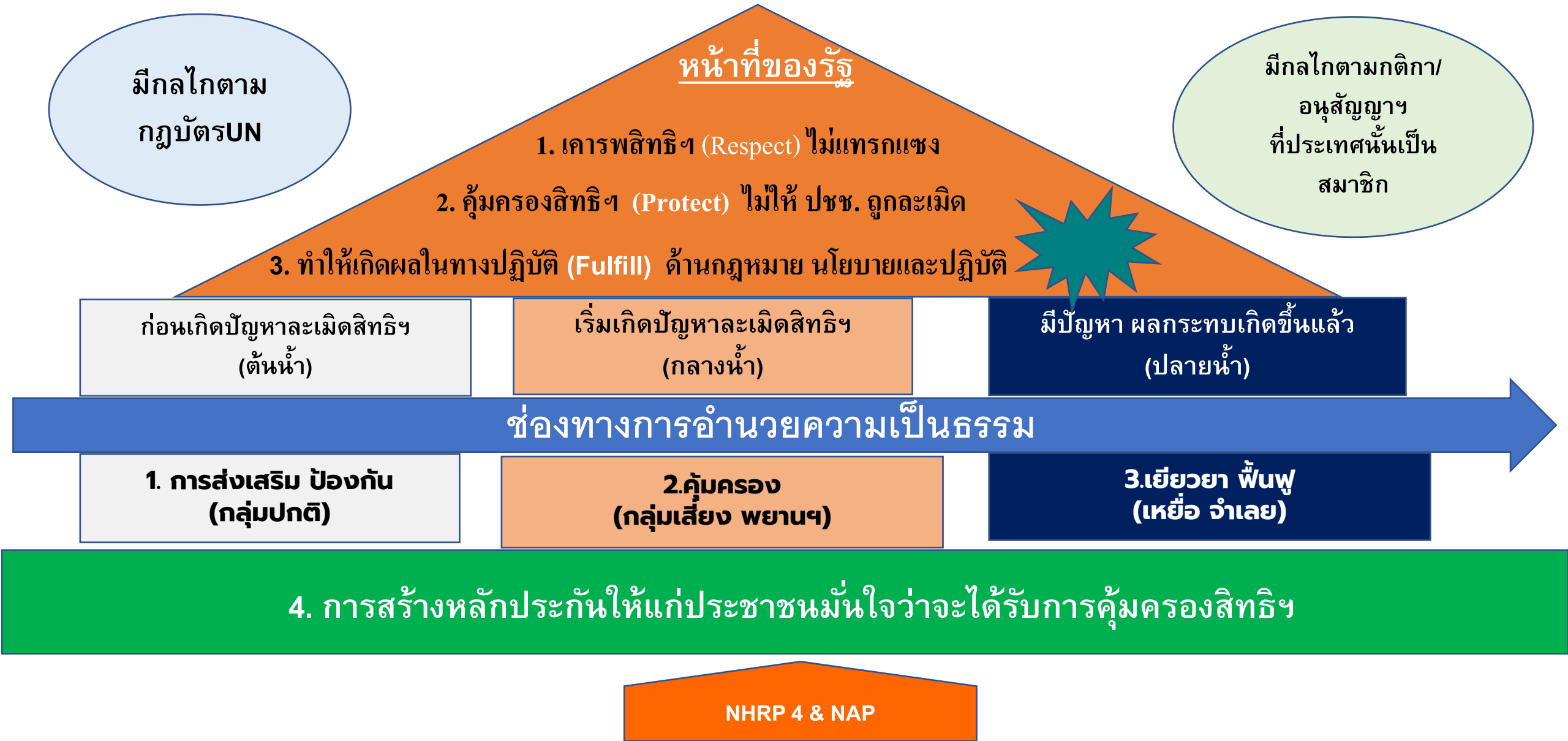
อนุสัญญาว่าด้วยการ คุ้มครองบุคคลจากการ หายสาบสูญโดยถูกบังคับ

อนุสัญญาว่าด้วยการ คุ้มครองสิทธิของแรงงาน โยกย้ายถิ่นฐานและ สมาชิกในครอบครัว

การผลักดันบุคคลออกนอกประเทศโดยละเมิดต่ออนุสัญญาต่อต้านการทรมาน ฯ

- ข้อบทที่ 3 ของอนุสัญญาได้กำหนดให้ประเทศไทย *“ต้องไม่ขับไล่ ส่งกลับ (ผลักดันกลับออกไป) หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะตกอยู่ภายใต้อันตรายที่จะถูกทรมาน”*
- ดังนั้นตามพันธกรณีในข้อดังกล่าวประเทศไทยจึงพึงต้องตรวจสอบผลของการขับไล่ (**expel**) ส่งกลับ (**return**) หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง (**extradite**) ว่าจะเป็นผลให้บุคคลที่ถูกกระทำดังกล่าวได้รับการทรมานหรือไม่
- การจับตามองจากนานาชาติ เรื่องการผลักดันคนกลับออกไป เช่น ในกรณี เดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. 2551 รัฐบาลไทยผลักดันกลุ่มผู้ลี้ภัยชาวกะเหรี่ยง ซึ่งลี้ภัยมาจากรัฐกะเหรี่ยงและได้เข้ามาพักอาศัยอยู่ที่ศูนย์พักพิงชั่วคราวผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบแม่ลาหลวง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน ให้ข้ามแม่น้ำสาละวินกลับไป หรือปัญหาการผลักดันผู้แสวงหาที่พักพิงหรือผู้อพยพชาวโรฮิงยาออกสู่น่านน้ำสากล เมื่อต้นปี พ.ศ. 2552 รวมทั้งปัญหาการผลักดันผู้อพยพชาวม้งลาวกลับลาว เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนลดลง และผู้ถูกละเมิดได้รับการเยียวยา

แรงสนับสนุน VS แรงเสียดทานการขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนฯ

แรงผลักดัน ขับเคลื่อน(Driving Forces)

อิทธิพลของกระแสสิทธิมนุษยชนโลก แรงกดดันจากมหาอำนาจ ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมฯ

ไทยเป็นสมาชิก UN และรับรองข้อตกลงฯ และอนุสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนหลายฉบับ จึงมีพันธกรณีต้องนำมาปฏิบัติ โดยบรรจุในรัฐธรรมนูญฯ ก.ม.ภายใน และมีกลไก UN ติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานตามพันธกรณี

ความตั้งใจจริง/เจตจำนงทางการเมืองของรัฐบาล พรรคการเมือง

การส่งเสริม เผยแพร่ อบรม รณรงค์ เฝ้าระวัง และตรวจสอบ จากกลุ่มคนรุ่นใหม่ สื่อฯ นักวิชาการ ภาคประชาสังคม องค์กรระหว่างประเทศ

แรงเสียดทาน (Constraint Forces)

สาระสำคัญของหลักสิทธิมนุษยชนสากล(ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพฯ) กระทบต่อค่านิยม ธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา (บุญกรรม อุปถัมภ์ อาวุโส ขัดศาสนา)

สภาพแวดล้อมทางการเมือง การปกครองของไทย (ที่ฝ่ายทหารมีอำนาจปกครองเป็นเวลานาน ไม่เอื้อต่อการส่งเสริม การใช้หลักสิทธิมนุษยชนที่เน้นการมีส่วนร่วม ความเสมอภาค ตรวจสอบได้ฯ)

ภาพลักษณ์ของขบวนการเรียกร้อง/ส่งเสริมสิทธิฯถูกผูกโยงกับเรื่องการปฏิรูปทหาร ตร.สถาบันฯ และการยึดหลักสากลมากกว่าบริบทโดยเฉพาะของไทย

แรงต้านจากกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง

การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย /รับเรื่องร้องทุกข์ ที่ส่วนภูมิภาค

- **ศูนย์ดำรงธรรม มีภารกิจ**

1. รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์
2. ให้บริการข้อมูลข่าวสาร
3. ให้คำปรึกษา
4. รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน
5. เป็นศูนย์บริการร่วม ตามมาตรา 32 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

ภารกิจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ปฏิบัติงานด้านต่างๆที่เสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน

	ด้านความมั่นคง	ด้านบังคับใช้ก.ม.	ด้านบริการสาธารณะ
หน่วยงานหลัก/รอง	-ทหารเป็นหลัก ตร. ฝ่ายปกครองฯ เป็นผู้ช่วย เป็นหน่วยงานรอง สนับสนุน	ตำรวจ ปกครอง (หน่วยงานบังคับใช้ก.ม.), เป็นหลัก ทหารเป็นหน่วยงานรอง	เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน เป็นหลัก ทหาร ตำรวจเป็นหน่วยงานรอง
ฐานคิด	- การใช้กำลังรักษาความมั่นคงภายนอก ภายในมีปฏิบัติการใช้กำลัง ต้องเด็ดขาด มีประสิทธิผล	ปฏิบัติตามที่ ก.ม.ให้อำนาจไว้, ใช้หลักก.ม.สิทธิมนุษยชน เมื่อทหารมาช่วยเป็นจพง.ตร./ปกครอง	ให้บริการสาธารณะ อย่างเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ รวดเร็ว เป็นธรรม มีจิตบริการปชช.
ก.ม.ที่เกี่ยวข้อง	-รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๖๐, ระเบียบการจัดตั้งหน่วยงานกระทรวงกลาโหม, ก.ม.พิเศษ : พรบ.กฎอัยการศึกฯ,พรก.ฉุกเฉิน ปี๔๘, พรบ.ความมั่นคงภายใน ๒๕๕๑ ,กฎการใช้กำลังของทหารฯ	รัฐธรรมนูญ ปี ๖๐ ประมวลก.ม.อาญา, กม.ที่มีโทษอาญา,ป.วิ.อาญาฯ ก.ม.พิเศษด้านความมั่นคงฯ,พรบ.การชุมนุมสาธารณะฯ	รัฐธรรมนูญ ปี ๖๐, ก.ม.การจัดตั้งหน่วยงานฯ, พรบ.วิธีปฏิบัติราชการ,พรบ.ความรับผิดทางละเมิดของจทน. /พรบ. ของหน่วยงาน ก.ม.การกระจายอำนาจฯให้ท้องถิ่นฯ
ลักษณะการละเมิด	ละเมิดสิทธิพลเมือง(ชีวิต ร่างกายฯ) และการแสดงออกของประชาชน เพราะคุ้นเคยกับหลักการทหาร การใช้กำลัง เมื่อมาปฏิบัติงานรักษาความสงบภายใน ต้องใช้ก.ม.สิทธิมนุษยชนเป็นหลัก ซึ่งไม่คุ้นเคย	ละเมิดสิทธิในกระบวนการยุติธรรม (ที่เกี่ยวกับการตรวจค้น จับกุม สอบสวน กักขัง,ควบคุมตัว,ฯ) และการเลือกปฏิบัติ ขัดหลักนิติธรรม เรียกรับเงินฯ	ละเมิดสิทธิฯในเรื่อง การเลือกปฏิบัติ, ทุจริต,ในการให้บริการแก่ประชาชน ขัดหลักนิติธรรม ไม่เป็นธรรม
บทเรียน	คดีในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น ที่ อ.ตากใบ จ.นราธิวาส คดีการสลายการชุมนุมต่างๆ,คดีซัยภูมิ ปะแส,คดีวัดปทุมวนารามฯ	คดี เชอรี่ แอนดันแคน, คดีนายบอส ทายาทกระทิงแดง,คดีจับผู้ต้องหาผิดตัว,คดีขับไล่ชาวกระเหรี่ยงจากพื้นที่แก่งกระจาน คดีจับกุมผู้ชุมนุมประท้วง,คดี สส.ปรีณา เปรียบเทียบกับ ชาวบ้านบุกรุกที่ดิน	คดีข้อพิพาทระหว่างชาวเล กับเจ้าของโฉนดที่ดิน คดีชาวบ้านห้วยคริตี้ได้รับผลกระทบจากมลพิษโรงงาน

แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

1.กระบวนการยุติธรรม

2.การศึกษา

3.ทรัพยากรธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อม

10.สิทธิชุมชน วัฒนธรรม

แผนสิทธิฯ
10 ด้าน

4.เศรษฐกิจ ธุรกิจ

9.ที่อยู่อาศัย

5.การขนส่ง

8.การเมืองการปกครอง
ความมั่นคง

7.ข้อมูลข่าวสาร
เทคโนโลยี

6.สาธารณสุข

แผนสิทธิฯ

12 กลุ่ม

1. เด็กและเยาวชน

2. นักปกป้องสิทธิมนุษยชน

3. ผู้ต้องราชทัณฑ์

4.ผู้พ้นโทษ

5. ผู้สูงอายุ

6. คนพิการ

7. ชาติพันธ์ ผู้ไร้รัฐ ไร้สัญชาติ และผู้แสวงหาที่พักพิงในเขตเมือง

8.หลากหลายทางเพศ

9. ผู้ป่วย

10. สตรี

11. เกษตรกรและแรงงาน

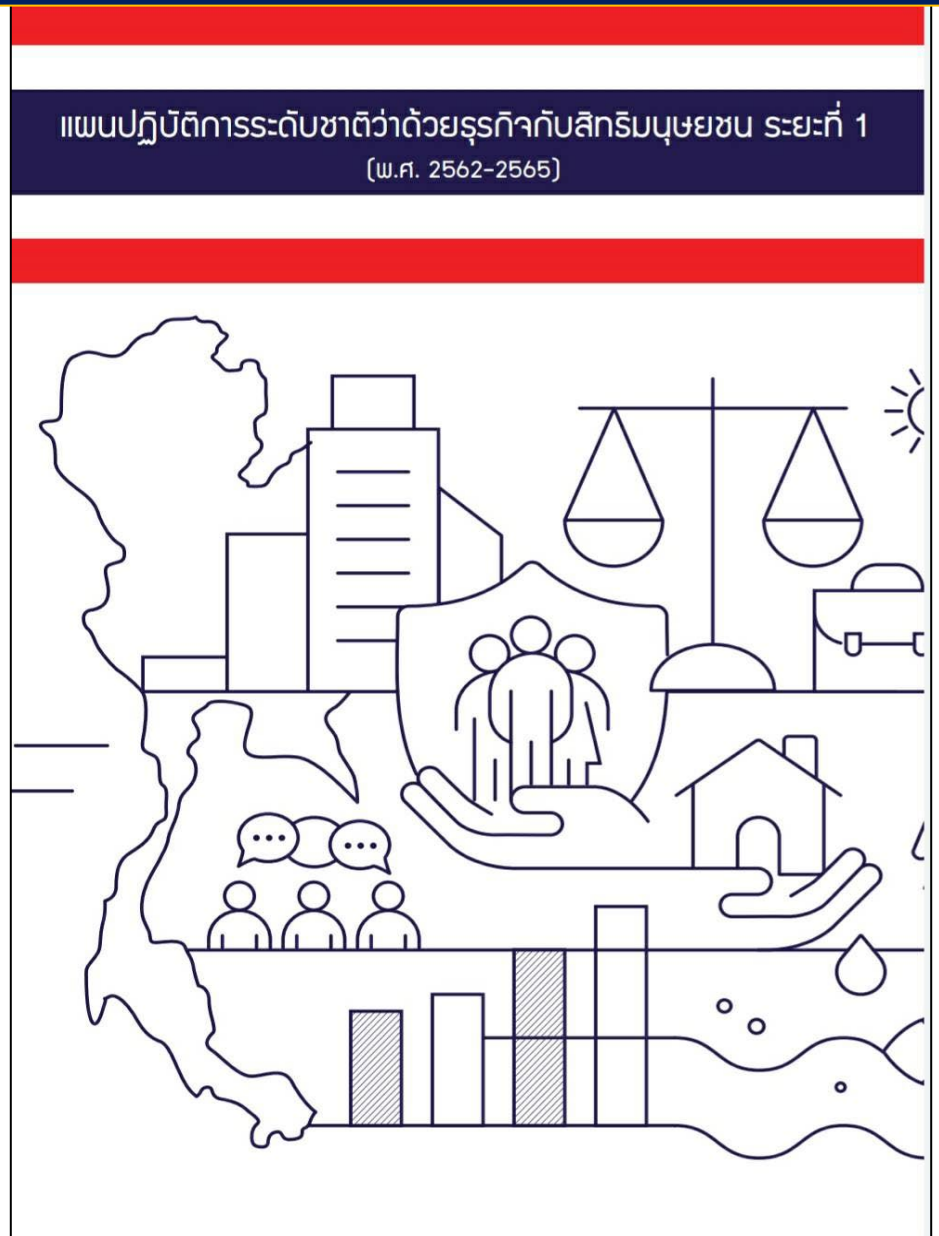
12. ผู้เสียหายและพยาน

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- เน้นการพัฒนาที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
- สร้างความตระหนักและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเข้าใจถึงผลดี ผลเสียของเกษตรกรรมพันธะสัญญา
- เร่งบังคับใช้กฎหมายทางสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิด และกฎหมายที่เอาผิดหน่วยงานของรัฐที่ละเลยการควบคุมหรือแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมให้เกิดความรวดเร็ว
- ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าไม้ ให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่

แผนปฏิบัติการฯ ว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1

แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

ที่ผ่านมามีการร้องเรียนการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดจากภาคธุรกิจมากขึ้น จากการดำเนินงานของธุรกิจ ปัญหานี้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะไทย แต่เกิดขึ้นทั่วโลก ทำให้มีการผลักดันและหารือในเวทีสหประชาชาติ (United Nations) จนออกมาเป็นหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน เป็นมาตรฐานระหว่างประเทศฉบับแรกที่นำสิทธิมนุษยชนและภาคธุรกิจมาผนวกกัน โดยมี 3 หลักการสำคัญ คือ คุ้มครอง เคารพ เยียวยา

ทั้งนี้ แต่ละภูมิภาคก็มีประเด็นที่แตกต่างกันออกไป ภาคเหนือ=กลุ่มชาติพันธ์ การขับไล่ที่ ภาคใต้=ปัญหาการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ภาคอีสาน=ปัญหาสิทธิในที่ดิน ที่ทำกิน ภาคตะวันออก=การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยคนในพื้นที่ยังไม่พร้อม

สามารถจัดลำดับความสำคัญปัญหาที่ถูกหยิบยกขึ้นบ่อยครั้ง และควรเร่งแก้ไขได้ 4 ด้าน

เสาหลักที่ 1: การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (Protect)

หมายถึง รัฐมีหน้าที่คุ้มครองมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ ไม่ว่าจากองค์กรของรัฐเองหรือองค์กรภาคธุรกิจ

เสาหลักที่ 2: การเคารพสิทธิมนุษยชน (Respect)

หมายถึง บุคคลและองค์กรที่ประกอบธุรกิจไม่ว่าจะเป็นธุรกิจประเภทใดหรือขนาดใดก็ตาม ย่อมมีความรับผิดชอบที่จะเคารพสิทธิมนุษยชน

เสาหลักที่ 3: การเยียวยา (Remedy)

หมายถึง การแก้ไข ฟื้นฟู ชดเชยเมื่อเกิดผลกระทบหรือมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เนื่องมาจากการประกอบธุรกิจ ทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจต้องมีกลไกในการเยียวยาที่มีประสิทธิผล

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ชาวบ้านจากหลายชุมชน
ร่วมเดินรณรงค์แสดงพลังสนับสนุน โรงไฟฟ้าเทพา
GIMYONG
WWW.GIMYONG.COM

กลุ่มคัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหินเทพา แถลงการณ์
หยุดการใช้คดีปิดปากประชาชนผู้บริสุทธิ์
FOLLOW US ON
KomKhaoTV24

THAILAND
NO
COAL
ศาลสงขลาให้ประกัน
แกนนำค้านโรงไฟฟ้าเทพา

ประเด็นหลักของแผนNAP (Key Priority Area)

1 แรงงาน (Labour)

2 ชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (Environment)

3 นักปกป้องสิทธิมนุษยชน (Human Rights Defender)

4 การลงทุนระหว่างประเทศ และบรรษัทข้ามชาติ (Investment)

Files - กรมทรัพยากรน้ำ (dwr.go.th)

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ด้านแรงงาน

เสาที่ 1 การคุ้มครอง (Protect)	เสาที่ 2 การเคารพ (Respect)	เสาที่ 3การเยียวยา (Remedy)
• การเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาระหว่างประเทศ • การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบาย และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง • การพัฒนาระบบบริหารจัดการแรงงาน • การจัดหางาน • การพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ให้กับแรงงาน • การขจัดการเลือกปฏิบัติ ในการจ้างงาน/ทำงาน • การได้รับค่าแรง/ค่าจ้างที่เป็นธรรม • สภาพการทำงานที่เหมาะสม • การเข้าถึงสุขภาพของแรงงาน • การดูแลบุตรของแรงงาน • การค้ามนุษย์และแรงงานบังคับ • การคุ้มครองแรงงานในระบบห่วงโซ่อุปทาน • การคุ้มครองแรงงานจากการใช้เทคโนโลยีวิทยาการเข้ามาแทนที่แรงงาน • การคุ้มครองแรงงานไทยในต่างประเทศ • การดำเนินการต่อภาคธุรกิจ	• การปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน มาตรฐานแรงงาน และหลักการสิทธิมนุษยชน • สิทธิและสวัสดิการแรงงาน • การขจัดการเลือกปฏิบัติในสถานที่ทางาน • กลไกการร้องเรียน และเยียวยา	• การร้องเรียน/ ร้องทุกข์ • การเข้าถึงกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง • การอำนวยความยุติธรรม • การระงับข้อพิพาท • การเยียวยา • การคุ้มครองสิทธิของแรงงานไทยที่ทำงานในต่างประเทศ

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ด้านชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

เสาที่ 1 การคุ้มครอง (Protect)	เสาที่ 2 การเคารพ (Respect)	เสาที่ 3การเยียวยา (Remedy)
• การพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบาย และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง • การมีส่วนร่วมของประชาชน • การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ (EIA/EHIA) • เขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) • การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • การพัฒนาศักยภาพชุมชน • ชนกลุ่มน้อย /กลุ่มชาติพันธุ์ • การพัฒนาการดาเนินงานของภาครัฐ • การดำเนินการต่อภาคธุรกิจ	• การปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรฐาน และหลักการสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชน และที่ดิน • การเปิดให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม • การจัดทำ EIA/EHIA • กลไกการร้องเรียน และเยียวยา	• การร้องเรียน • การไกล่เกลี่ย • การดำเนินคดี • การช่วยเหลือทางการเงิน • การเยียวยา

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ด้านนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

เสาที่ 1 การคุ้มครอง (Protect)	เสาที่ 2 การเคารพ (Respect)	เสาที่ 3การเยียวยา (Remedy)
• การเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและความร่วมมือกับกลไกสิทธิมนุษยชนต่างๆ • การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบาย และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง • การคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน • การสร้างความรู้ ความเข้าใจ	• การปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรการและหลักการสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน • การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน • การจัดทามาตรการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน • กลไกการร้องเรียน และเยียวยา	• การร้องเรียน ร้องทุกข์ ขอความช่วยเหลือ • การส่งเสริมระบบไกล่เกลี่ย • การดำเนินคดี • การเยียวยา

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ด้านการลงทุนระหว่างประเทศ และบรรษัทข้ามชาติ

เสาที่ 1 การคุ้มครอง (Protect)	เสาที่ 2 การเคารพ (Respect)	เสาที่ 3การเยียวยา (Remedy)
• การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบาย และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง • การสร้างความตระหนักรู้แก่นักลงทุน • การส่งเสริมการลงทุน • การป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในต่างประเทศ • การพัฒนาการดำเนินงานของภาครัฐ • รัฐวิสาหกิจ • การดำเนินการต่อภาคธุรกิจ • การส่งเสริมความร่วมมือในการขับเคลื่อนประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ	• การปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรฐาน และหลักการสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวกับการลงทุนระหว่างประเทศ และบรรษัทข้ามชาติ • การส่งเสริมความตระหนักรู้ถึงหลักการ/มาตรฐานระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและการประกอบธุรกิจโดยชอบ • กลไกการร้องเรียน และเยียวยา	• กลไกร้องเรียน • การเจรจา/ไกล่เกลี่ย • การช่วยเหลือทางการเงิน/เยียวยา • การป้องกันผลกระทบ

ประเด็นความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน

สิทธิแรงงาน

- การละเมิดสิทธิแรงงาน เช่น ไม่มีสัญญาจ้าง การจ้างงานไม่เป็นไปตามมาตรฐานกฎหมายแรงงาน การขัดขวางจัดตั้งสหภาพแรงงาน ผู้หญิงได้รับค่าจ้างต่ำกว่าผู้ชายหรือเลิกจ้างเมื่อผู้หญิงตั้งครรภ์
- ความปลอดภัยในการทำงาน เช่น การทำงานติดต่อเป็นเวลานานเกินไปจนเจ็บป่วย
- การเลือกปฏิบัติต่อลูกจ้างจากอคติทางเชื้อชาติ เพศ ศาสนา อายุ

สิทธิในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- การดำเนินธุรกิจที่ใช้ทรัพยากรและละเมิดสิทธิชุมชนในการเข้าถึงทรัพยากรซึ่งส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่เดิม เช่น การใช้เครื่องสูบน้ำกำลังสูงจนทำให้ชุมชนขาดแคลนน้ำสะอาด
- การจัดการของเสียที่ไม่เหมาะสม ปล่อยน้ำเสียสู่แหล่งสาธารณะทำให้ชุมชนได้รับความเดือดร้อนและเจ็บป่วย
- การก่อสร้างที่ปิดทางไหลของน้ำจนก่อให้เกิดน้ำท่วม

สิทธิในที่อยู่อาศัยและการประกอบอาชีพ

- การรุกล้ำละเมิดสิทธิที่ดินและที่ทำกิน พื้นที่ประกอบพิธีกรรมและเป็นสุสานของชุมชนท้องถิ่น
- ความขัดแย้งประเด็นวัฒนธรรม เช่น ธุรกิจโรงแรมเห็นว่าเสียงละหมาดจากลำโพงวิทยุท้องถิ่นดังรบกวนลูกค้า

สิทธิของผู้ใช้บริการ

- การเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากอคติทางเพศ เชื้อชาติและศาสนา เช่น เลือกปฏิบัติต่อลูกค้าผิวสี ปฏิเสธการให้บริการแก่ผู้ติดเชื้อเอชไอวี
- การละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของลูกค้า เช่น ข้อมูลส่วนตัวรั่วไหล

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

รายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน และแผนขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ของกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (รอบ 6 เดือน)

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินการ	สถานะ
ประเด็นชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม				
เสาที่ 1 หน้าที่ของรัฐในการคุ้มครอง				
1. ทบทวนยกร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 การอนุญาตประกอบกิจการประปา สัมปทาน	สบจ./ กนก.	จำนวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ มาตรการ เกี่ยวกับการจัดการที่ดิน แหล่งน้ำ สภาพภูมิอากาศที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ ที่ได้รับการทบทวน แก้ไข และบัญญัติ	จำนวน 7 ฉบับ	●
2. นำข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมาปฏิบัติ	สสป.	- มีการพิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฯ - มีการประชุมเพื่อพิจารณาพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... และระเบียบว่าด้วยการรายงานการปล่อยและเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อ	ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องที่ต้องดำเนินการ	
3. กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนภายใต้โครงการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548	สพน./ สอน./ สทภ. 1-11	จำนวนกิจกรรม/โครงการ ที่จัดขึ้น เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในการดำเนินงานที่กระทบประชาชน	จำนวน 307 โครงการ	●
4. จัดทำคู่มือแจ้งสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของกรมทรัพยากรน้ำ และการนำไปปฏิบัติ	สสป.	มีคู่มืออธิบายสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการ ของภาครัฐ	คู่มือการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 เป็นไป	●

5. งานส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 การอนุญาตประกอบกิจการประปาสัมปทาน	สบจ./สสป. กนก./สทภ. 1-11	มีกิจกรรม/โครงการส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ	ร้อยละ 54.9	
6. งานพัฒนากลไกการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรน้ำสาธารณะแบบประชาชนมีส่วนร่วม	สสป./ สทภ. 1-11	มีการทบทวนและพัฒนากลไกบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม	ร้อยละ 40	
7. งานอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำคูคลองโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน	สสป./ สทภ. 1-11	มีกิจกรรม/โครงการ ส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวน 3 กิจกรรม	
8. งานนิเทศติดตามผลการบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ	สทภ. 1	มียุทธศาสตร์การพัฒนา นโยบาย และโครงการต่างๆ ในการดูแลด้านการพัฒนา ด้านสวัสดิการสังคม และคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงและกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ	ร้อยละ 50	
9. จัดทำคู่มือแจ้งสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของกรมทรัพยากรน้ำ และการนำไปปฏิบัติพร้อมกำหนดมาตรการ แนวทางการแก้ไขกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน	สพน./ สอน./ สทภ. 1-11	- มีการจัดทำรายงานการประเมินสภาพแวดล้อม สถานการณ์สำคัญด้านธุรกิจ และกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้น - มีการกำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของชาวบ้านในพื้นที่	คู่มือการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟัง	

ประเด็นการลงทุนระหว่างประเทศ และบรรษัทข้ามชาติ				
เสาที่ 1 หน้าที่ของรัฐในการคุ้มครอง				
10. การศึกษาประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่	สปท.	มีการศึกษาประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินโครงการขนาดใหญ่	อยู่ระหว่างการดำเนินการ	
เสาที่ 3 หน้าที่ของรัฐและภาคธุรกิจในการเยียวยา				
11. การศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนเพื่อการบริหารจัดการน้ำพื้นที่นอกเขตชลประทาน	สปท.	มีการประชุมเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุน เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบทั้งในด้านอาชีพ วิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรม สุขภาพ ทรัพยากรทางธรรมชาติ	อยู่ระหว่างการดำเนินการ	
แผนขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4				
แผนสิทธิมนุษยชนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
12.การกำหนดมาตรการด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู กำกับ ดูแลทรัพยากรน้ำสาธารณะ	สสป./ สทภ. 1-11	จำนวนมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อผลกระทบอันเกิดมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ร้อยละ 40	

13. พัฒนาประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและแจ้งข้อมูลเพื่อการแจ้งเตือนภัยน้ำป่าไหลหลาก น้ำแล้งน้ำท่วมล่วงหน้าและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเตือนภัยให้ทันต่อเหตุการณ์ (ร้อยละความสำเร็จในการแจ้งข้อมูลข่าวสารการเตือนภัย)	สวพ./ศปว./สทภ. 1-11	การเข้าถึงสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือเมื่อเกิดสาธารณภัยจากรัฐอย่างเสมอภาค เท่าเทียม	ร้อยละ 100	
แผนสิทธิมนุษยชนด้านสิทธิชุมชน วัฒนธรรม และศาสนา				
14. จัดทำแผนงาน มาตรการในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม	สสป./สทภ. 1-11	มาตรการ กลไกในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของภาครัฐ	1. กำหนดมาตรการกลไกการมีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 40 2. กิจกรรม/โครงการ ที่จัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จำนวน 307 โครงการ	

HUMAN RIGHTS AWARDS 2020

รางวัลองค์กรต้นแบบ
ด้านสิทธิมนุษยชน ปี 2563

รางวัลชมเชย
ภาครัฐ
(ส่วนกลาง)

กรมทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำให้ความสำคัญและความเคารพ
ต่อสิทธิมนุษยชนตามมาตรฐานสากล
โดยยึดมั่นในการปฏิบัติต่อบุคลากร
ครอบคลุมถึงผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสีย
จากทุกภาคส่วน โดยไม่แบ่งแยกหรือเลือกปฏิบัติ

คุณภาดล ถาวรกฤชรัตน์
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

ภารกิจขององค์กร

ภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การจัดสรรน้ำ การใช้น้ำ การป้องกันและบรรเทาความเสียหายอันเกิดจากทรัพยากรน้ำ อันจะเป็นประโยชน์แก่การบริการสาธารณูปโภคและประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น โดยเน้นพื้นที่นอกเขตชลประทาน

กรณีจนท. เผาบ้านและที่ทำกินของชาวกระเหรี่ยงแก่งกระจาน ผลักดันให้ออกจากพื้นที่ /คดีบิลลี่ฯ

บทเรียน

หลักสิทธิมนุษยชน

-ศักดิศรีความเป็นมนุษย์

-เลือกปฏิบัติ (ไม่เผาไล่ที่กลุ่มอื่น)

-จนท.ใช้ความรุนแรง ทำผิดก.ม.?

-ไม่เป็นธรรม

-ชาวกระเหรี่ยงอ้างว่าอยู่มาก่อนประกาศเป็นพื้นที่ต้องห้ามฯ

เผาบ้าน เผาที่ทำกินกระเหรี่ยงแก่งกระจาน

ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ชดใช้ค่าเสียหายให้ นายคออี้ และชาวบ้านบางกลอยบน และใจแผ่นดิน เป็นเงินคนละประมาณ 50,000 บาท กรณีเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน รื้อถอนและเผาทำลายบ้านของชาวบ้านเมื่อปี 2554 ซึ่งถือเป็นการใช้อำนาจเกินความจำเป็นไม่สมควรแก่เหตุ ขณะที่ชาวบ้านไม่มีสิทธิ์กลับไปอาศัยในที่เดิมได้ โดยชาวบ้านยืนยันจะต่อสู้เพื่อขอพิสูจน์สิทธิ์ต่อไป

ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

มลพิษจากเหมืองฯลงลำห้วยคลิตี้ ทำให้ชาวบ้านป่วย เสียชีวิต ใช้น้ำบริโภคไม่ได้

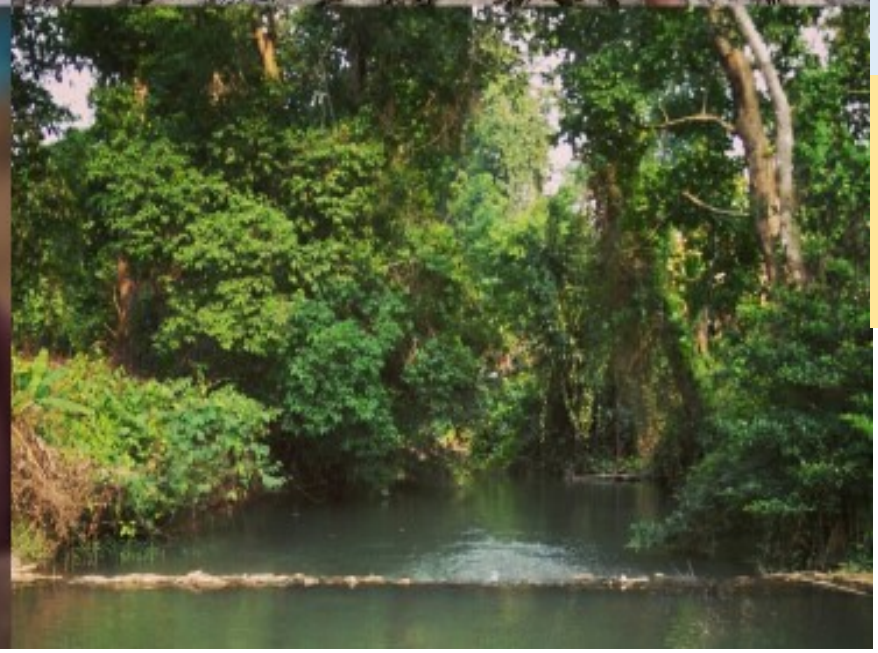

กรณีมลพิษ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของชาวบ้านห้วยคลิตี้ จ.กาญจนบุรี

หลักสิทธิมนุษยชน

-ศักดิศรีความเป็นมนุษย์

-เลือกปฏิบัติ (ต่อชาวกระเหรี่ยง)

-โรงงานปล่อยมลพิษ

-จนท.ฯ ปฏิบัติงานล่าช้า

-ละเลยปัญหาธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

-จนท.รัฐ ใช้เวลา ๑๗ ปี ในการดำเนินคดี และแก้ไขเยียวยา ปัจจุบันยังไม่เสร็จ

กรณีสส.ปวีณา กับ ชาวบ้านบุกรุกที่ดินต้องห้าม (ที่ดินสปก.และป่าสงวนแห่งชาติ)

หลักสิทธิมนุษยชน

- ศักดิศรีความเป็นมนุษย์
- เลือกปฏิบัติ (สส.กับ ชาวบ้าน)
- ละเมิดก.ม.

-ข้อเท็จจริงใกล้เคียงกัน เหมือนกัน แต่การปฏิบัติต่างกัน

“ยิงนัดเดียว ก็สมเหตุสมผล
ในการป้องกันตัวเอง”

อะเบ แซ่หมู่
บรรณาวิสามัญฆาตกรรม
ชัยภูมิ ป่าแส
ยังตามหายุติธรรม
Extra-judicial killing: Seeking Justice for
Chaiyaphum Pasae and Abe Saemu
July 14, 2018 @ Student Christian Center
14 กรกฎาคม 2561
ณ สำนักกลางนักเรียนคริสเตียน
icj
CESD

นายอะเบ แซ่หมู่ ชาติพันธุ์ลีซู

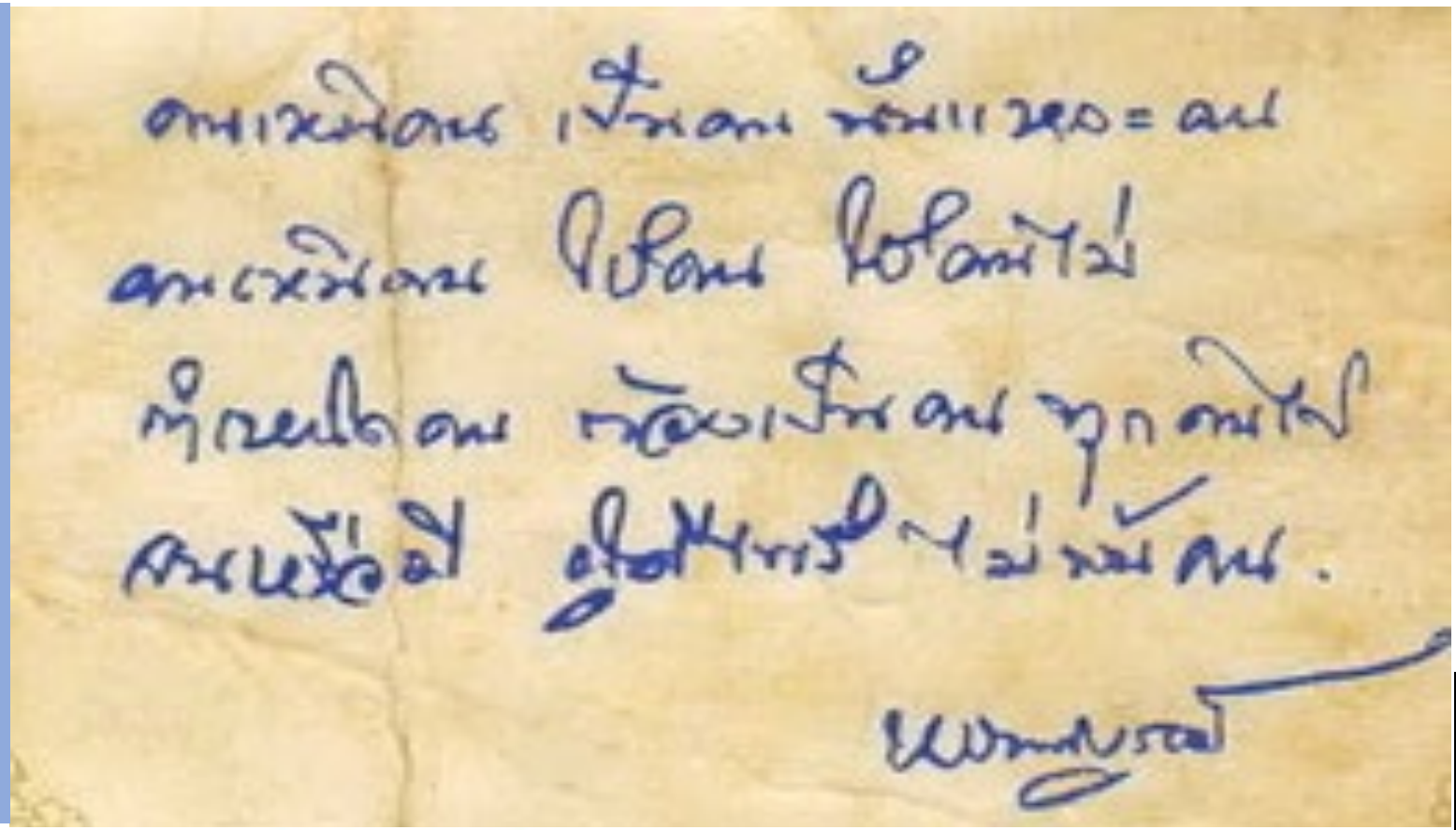
ถูกเจ้าหน้าที่ทหารวิสามัญฆาตกรรม โดยอ้างว่าทั้งคู่มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการค้ายาเสพติดและขัดขืนการจับกุม และพยายามต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ทหาร ทำให้ถูกวิสามัญ

เจ้าหน้าที่รัฐ อ้างว่า

ผู้เสียชีวิตจะขว้างอาวุธระเบิดใส่ เจ้าหน้าที่จึงจำเป็นต้องใช้อาวุธปืน **M 16** ยิงสังหาร เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย และกล่าวหาว่า ผู้เสียชีวิต มียาเสพติดประเภทเฮโรอีนซุกซ่อนอยู่ในกระเป๋าสะพาย

ศาลพิพากษาศาลไม่เชื่อตามข้อกล่าวอ้างของเจ้าหน้าที่ (นายอะเบ แซ่หมู่)

ให้จำเลยชดใช้เสียหายแก่โจทก์ ได้แก่ ค่าปลงศพ 104,180 บาท และค่าขาดไร้อุปการะ 720,000 บาท รวมเป็นเงินที่จำเลยต้องชำระทั้งสิ้น 824,180 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

ขอบคุณค่ะ

กฎหมายและช่องทางอำนวยความเป็นธรรมด้านสิทธิมนุษยชน

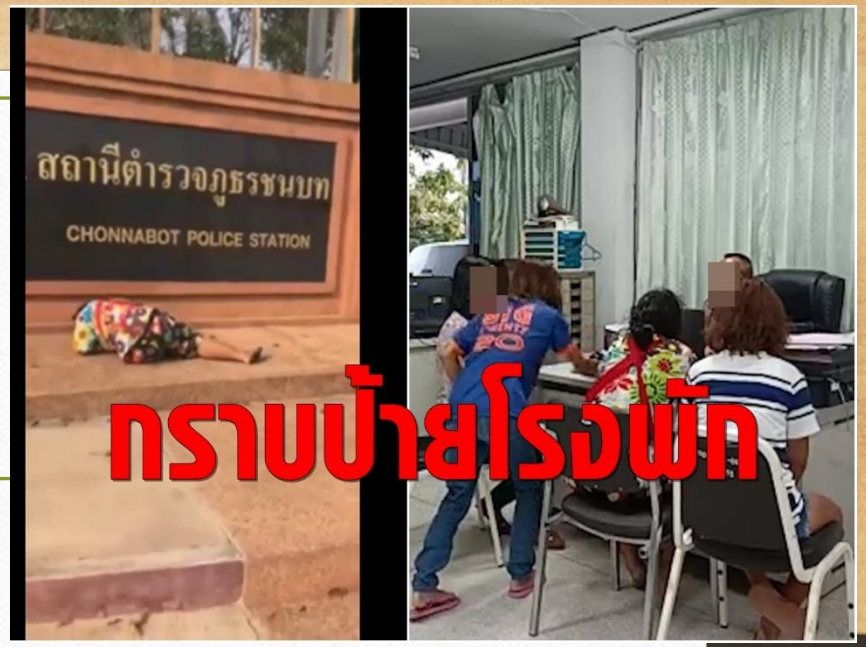

ช่องทางการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ความเป็นธรรม และการเยียวยา

ถ้าเป็นคุณ คุณจะทำอย่างไร

ขอบเขตของการคุ้มครองสิทธิของประชาชน

มีกลไกตาม
กฎบัตรUN

หน้าที่ของรัฐ

1. เคารพสิทธิฯ(Respect)ไม่แทรกแซง
2. คุ้มครองสิทธิฯ (Protect)ไม่ให้ปชช.ถูกละเมิด
3. ทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติ (Fulfill)ในด้านก.ม./นโยบายและปฏิบัติ

มีกลไกตามอนุสัญญาฯ
ที่ประเทศนั้นเป็นสมาชิก
เพิ่มขึ้นอีก

ก่อนเกิดปัญหาละเมิดสิทธิฯ (ต้นน้ำ)	เริ่มเกิดปัญหาละเมิดสิทธิฯ (กลางน้ำ)	มีปัญหา ผลกระทบเกิดขึ้นแล้ว (ปลายน้ำ)
1. การส่งเสริม ป้องกัน (กลุ่มปกติ)	2.คุ้มครอง ช่วยเหลือ ไกล่เกลี่ย (กลุ่มเสี่ยง พยานฯ)	3. เยียวยา ฟื้นฟู ไกล่เกลี่ย บูรณาการ (เหยื่อ จำเลย)

4. การสร้างหลักประกันให้แก่ประชาชนมั่นใจว่าจะได้รับการคุ้มครองสิทธิฯ

ภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

- การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา
- การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง
- การไกล่เกลี่ยภาคประชาชน

การไกล่เกลี่ข้อพิพาท คืออะไร

การดำเนินการเพื่อให้คู่กรณีมีโอกาสเจรจาตกลงกันระงับข้อพิพาททางแพ่งและทางอาญาโดยสันติวิธีและปราศจากการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท

ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่ดำเนินการในชั้นศาลและในชั้นการบังคับคดี

ตัวอย่าง ใครผิด ใครถูก

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

- การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา

  - ความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญา (จำคุกไม่เกิน 1เดือน หรือปรับไม่เกิน 1หมื่น หรือทั้งจำทั้งปรับ) เช่น ส่งเสียงดัง ,พกพาอาวุธในที่สาธารณะ , ทะเลาะกันที่สาธารณะ และ

  - ความผิดอันยอมความได้ที่มิใช่คดีความผิดทางเพศ เช่น หมิ่นประมาท ,บุกรุก ทำให้เสียทรัพย์

  - (ในชั้นสอบสวน) กรณีความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปี ตามบัญชีท้าย พ.ร.บ.

- การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง

  -ข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินที่ไม่เกี่ยวด้วยกรรมสิทธิ์

  -กรณีระหว่างทายาทเกี่ยวกับทรัพย์มรดก

  -คดีที่ทุนทรัพย์ไม่เกินห้าล้าน (ภาครัฐ)

- การไกล่เกลี่ยภาคประชาชน

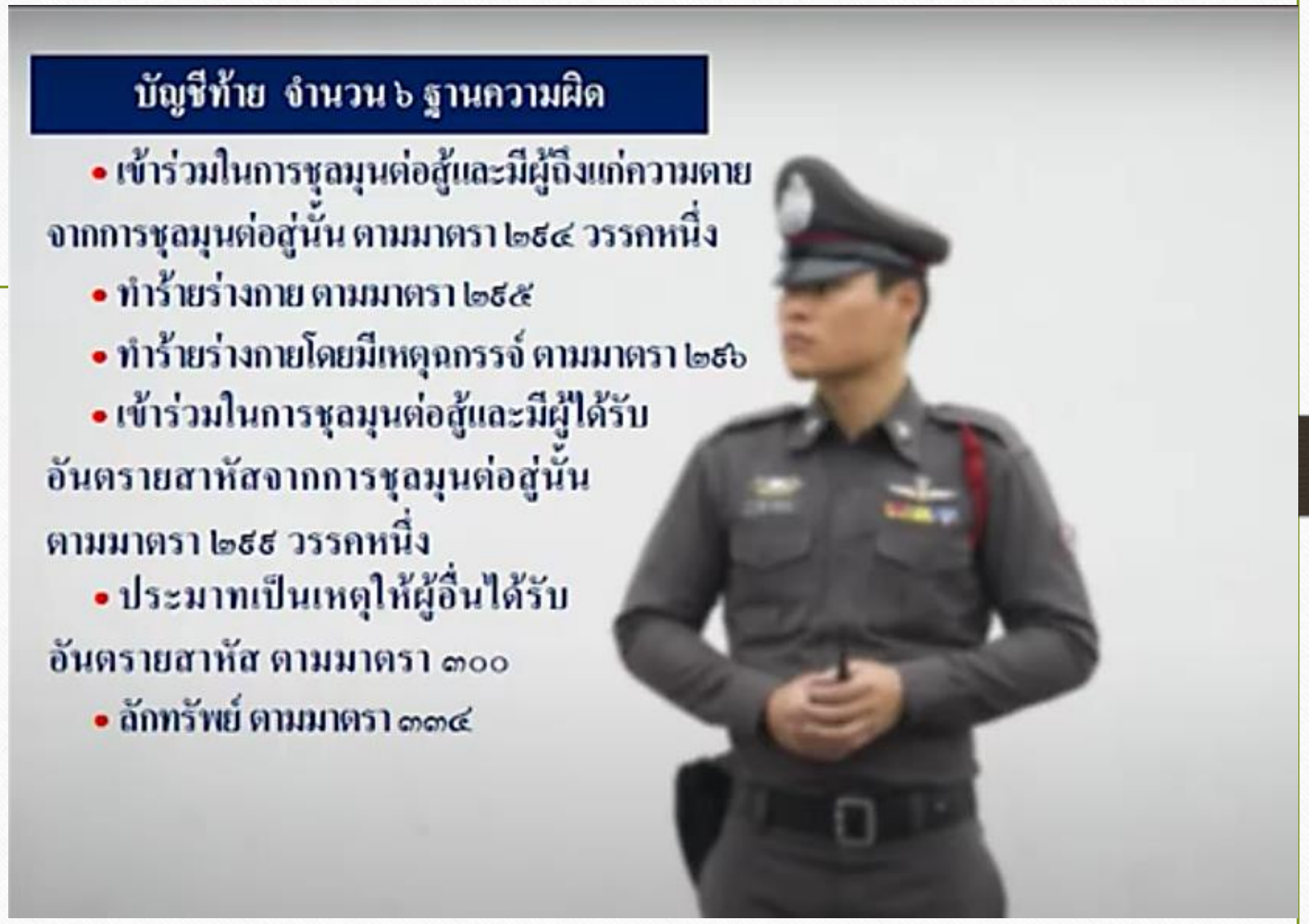
  -คดีแพ่งที่ทุนทรัพย์ไม่เกินห้าแสน

  -ข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินที่ไม่เกี่ยวด้วยกรรมสิทธิ์

  -กรณีระหว่างทายาทเกี่ยวกับทรัพย์มรดก

การไกล่เกลี่ข้อพิพาทในชั้นสอบสวน

ข้อดีของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

กองทุนยุติธรรมกับการเรียกร้องสิทธิ จากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

สิทธิการปล่อยตัวชั่วคราว /ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีและการถูกละเมิดสิทธิ ตาม พ.ร.บ.กองทุนยุติธรรม พ.ศ.2558

1. เงินประกันตัว (การขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย)

2. ให้ความช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี (ค่าทนายความในคดีอาญา แพ่ง ปกครองหรือบังคับคดี ค่าธรรมเนียมศาลและค่าธรรมเนียมอื่นๆ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์ หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ และค่าใช้จ่ายที่จำเป็น เช่น ค่าพาหนะเดินทาง ที่พัก

3. ช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดอาญา ปกครองหรือละเมิดที่กระทบต่อประชาชนหรือกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 10 รายขึ้นไป หรือกระทบต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

4. สนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายอื่นตามวัตถุประสงค์ เช่น การสนับสนุนโครงการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

คดีฆาตกรรม น.ส.เชอรีแอน ดันแคน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ สะท้อนให้เห็นปัญหาในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทย

e : ข่าวสด

26 ก.ย. 2546 Page : 1,12 No : 46492449

ศาลสั่งจำ26ส. แพะเชอรี่แอน

สตช.ชดใช้ติดคุกฟรี วอน ตร. งดอุทธรณ์

พลิกโฉมคดี

อ่านต่อหน้า 12

● คดีเชอรี่แอน ต่อจากหน้า 1

ประวัติศาสตร์แพะคดี 'เชอรี่ แอน ดันแคน' สู่จนได้รับ

เมื่อเดือน ส.ค.29 จำเลยที่ 2-6 ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจในบังคับบัญชาของกรมตำรวจ จำเลยที่ 1 ได้ร่วมกันจับกุมโจทก์ที่ 1-2 นายรุ่งเฉลิม หรือ "เฮาดี้" กนกชวาลชัย นายวินัย หรือ "แจ๊ค" ชัยพานิช และ

ใคร คือ...

ผู้เสียหายในคดีอาญา

ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2559

1. เป็นผู้ได้รับความเสียหายถึงแก่ชีวิต ร่างกาย หรือจิตใจ
2. ต้องเป็นการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่นโดยที่ตนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น
3. ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายฯ

ใคร คือ...

จำเลยในคดีอาญา

ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

1. เป็นจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการ
2. ถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาคดี

3.
- ★ ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดและมีการถอนฟ้องในระหว่างดำเนินคดี
- ★ หรือปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดในคดีนั้นว่าข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด

ความผิดต่อผู้เสียหาย

ที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัติ ค่าตอบแทนผู้เสียหายฯ ได้แก่

1. ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภยันตรายต่อประชาชน
   ตัวอย่างเช่น การวางเพลิง, การทำให้เกิดระเบิด

2. ความผิดเกี่ยวกับเพศ
   ตัวอย่างเช่น ถูกลวนลาม, ถูกข่มขืน

3. ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บ หรือคนชรา

4. ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์
   จนเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิต

5. ความผิดฐานกรรโชกทรัพย์ รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์
   จนเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิต

6. ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง
   จนเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิต

7. ความผิดเกี่ยวกับร่างกายและชีวิต

8. ความผิดฐานทำให้แท้งลูก

9. ความผิดฐานบุกรุก
   จนเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิต

สิทธิการเยียวยาผู้เสียหายในคดีอาญา

ผู้เสียหาย

กรณีไม่เสียชีวิต

1.ค่ารักษาพยาบาล
ไม่เกิน 40,000 บาท

2.ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพฯ
ไม่เกิน 20,000 บาท

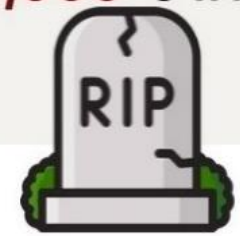
3.ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ตามอัตราค่าจ้าง
ขั้นต่ำในจังหวัดที่ทำงานไม่เกิน 1 ปี

4.ค่าตอบแทนความเสียหายอื่น
ไม่เกิน 50,000 บาท

กรณีเสียชีวิต

1.ค่าตอบแทน จ่ายตั้งแต่ 30,000 บาท
แต่ไม่เกิน 100,000 บาท

2.ค่าจัดการศพ จ่าย 20,000 บาท

3. ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดู
ไม่เกิน 40,000 บาท

4.ค่าเสียหายอื่น
ไม่เกิน 40,000 บาท

** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ**

สิทธิการเยียวจำเลยในคดีอาญา

จำเลยต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง

จำเลย

กรณีไม่เสียชีวิต

1.ค่าทดแทนการถูกคุมขังจ่าย 200 หรือ 500 บาท
(คำนวณจากวันที่ถูกคุมขังตามอัตราที่กฎหมายกำหนด)

2.ค่ารักษาพยาบาล
ไม่เกิน 40,000 บาท

3. ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพฯ
ไม่เกิน 50,000 บาท

4. ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้
(ตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในจังหวัดที่ทำงาน)

5. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี
- ค่าทนายความ (ไม่เกินอัตราที่กำหนด)
- ค่าใช้จ่ายกรณีอื่น ไม่เกิน 30,000 บาท

กรณีเสียชีวิต

1.ค่าทดแทน 100,000 บาท

2. ค่าจัดการศพ 20,000 บาท

3.ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดู
ไม่เกิน 40,000 บาท

4. ค่าความเสียหายอื่น
ไม่เกิน 40,000 บาท

การคุ้มครองพยานในคดีอาญา

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546

พยาน คือใคร?

พยาน หมายความว่า พยานบุคคลซึ่งจะมาให้ หรือได้มาให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา หรือศาลในการดำเนินคดีอาญา รวมทั้งผู้ชำนาญการพิเศษ แต่มิให้หมายความรวมถึงจำเลยที่อ้างตนเองเป็นพยาน

การคุ้มครองพยาน มี 2 มาตราการ

1. การคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไป

ลักษณะของคดีอาญาที่ขอคุ้มครอง

- เป็นคดีอาญาทั่วไป
- ลักษณะความรุนแรงแห่งคดีน้อย/ไม่ซับซ้อน/ไม่มีผลกระทบต่อสังคม
- มีพฤติการณ์ความไม่ปลอดภัยน้อย

2. การคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ

ลักษณะของคดีอาญาที่ขอคุ้มครอง

เป็นคดีที่ปรากฏตามมาตรา 8 เช่น คดีเกี่ยวกับยาเสพติด การฟอกเงิน การทุจริต ศุลกากร คดีเกี่ยวกับความมั่นคง ความผิดเกี่ยวกับเพศ อั้งยี่ ซ่องโจร หรือความผิดที่มีโทษอย่างต่ำให้จำคุกตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป หรือคดีซึ่งสำนักงานคุ้มครองพยานเห็นสมควรให้ความคุ้มครองพยาน

- ยาเสพติด
- ฟอกเงิน
- ทุจริตคอรัปชั่น
- ความมั่นคง
- องค์กรอาชญากรรม

การคุ้มครองพยาน ตาม พ.ร.บ.การคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546

1. สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยเมื่อถูกคุกคามในฐานพยานในคดีอาญา รวมถึงผู้ใกล้ชิดของพยานในคดีอาญาได้รับความคุ้มครองปลอดภัย ซึ่งมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

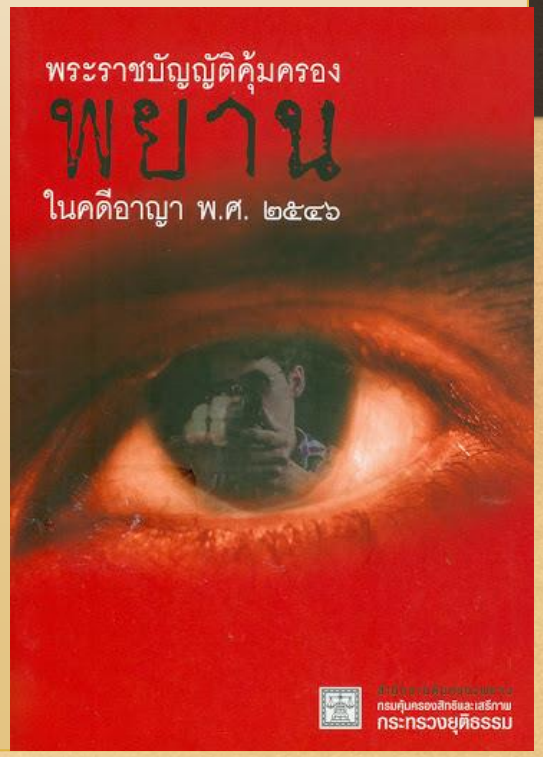
- ต้องเป็นพยานในคดีอาญาเท่านั้น
- มีพฤติการณ์ความไม่ปลอดภัย (ไม่ปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง)
- พยานต้องให้ความยินยอม เช่น พยานจะใช้มือถือไม่ได้ หรือต้องคุยต่อหน้าเจ้าหน้าที่และต้องคุยเป็นภาษาที่เจ้าหน้าที่สามารถฟังรู้เรื่องด้วย

2. สิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสม

3. สิทธิที่จะได้รับเงินค่าตอบแทนจากการมาให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานสอบสวนหรือเบิกความต่อศาล

4. สิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย ชื่อเสียง ทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการเป็นพยานในคดีอาญา

5. สิทธิที่จะได้รับเงินค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

ช่องทางการขอรับความช่วยเหลือความเป็นธรรม กรณีถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

<u>หน่วยงานที่รับเรื่องร้องเรียน</u>

- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ศูนย์ยุติธรรมสร้างสุข/กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- ศูนย์ดำรงธรรม
- สำนักงานยุติธรรมจังหวัด
- สายด่วนหน่วยงานรัฐต่าง ๆ
- สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี (สคช.)
- สายด่วน 1157/สายด่วนกระทรวงยุติธรรม 1111 กด 77 เป็นต้น

สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ ให้บริการในเรื่อง

- ❖ บริการให้คำปรึกษากฎหมาย
- ❖ บริการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์
- ❖ บริการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท
- ❖ บริการงานกองทุนยุติธรรม
- ❖ บริการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา
- ❖ บริการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความในการส่งเสริมสิทธิผู้ต้องหาคดีอาญาในชั้นสอบสวน
- ❖ บริการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

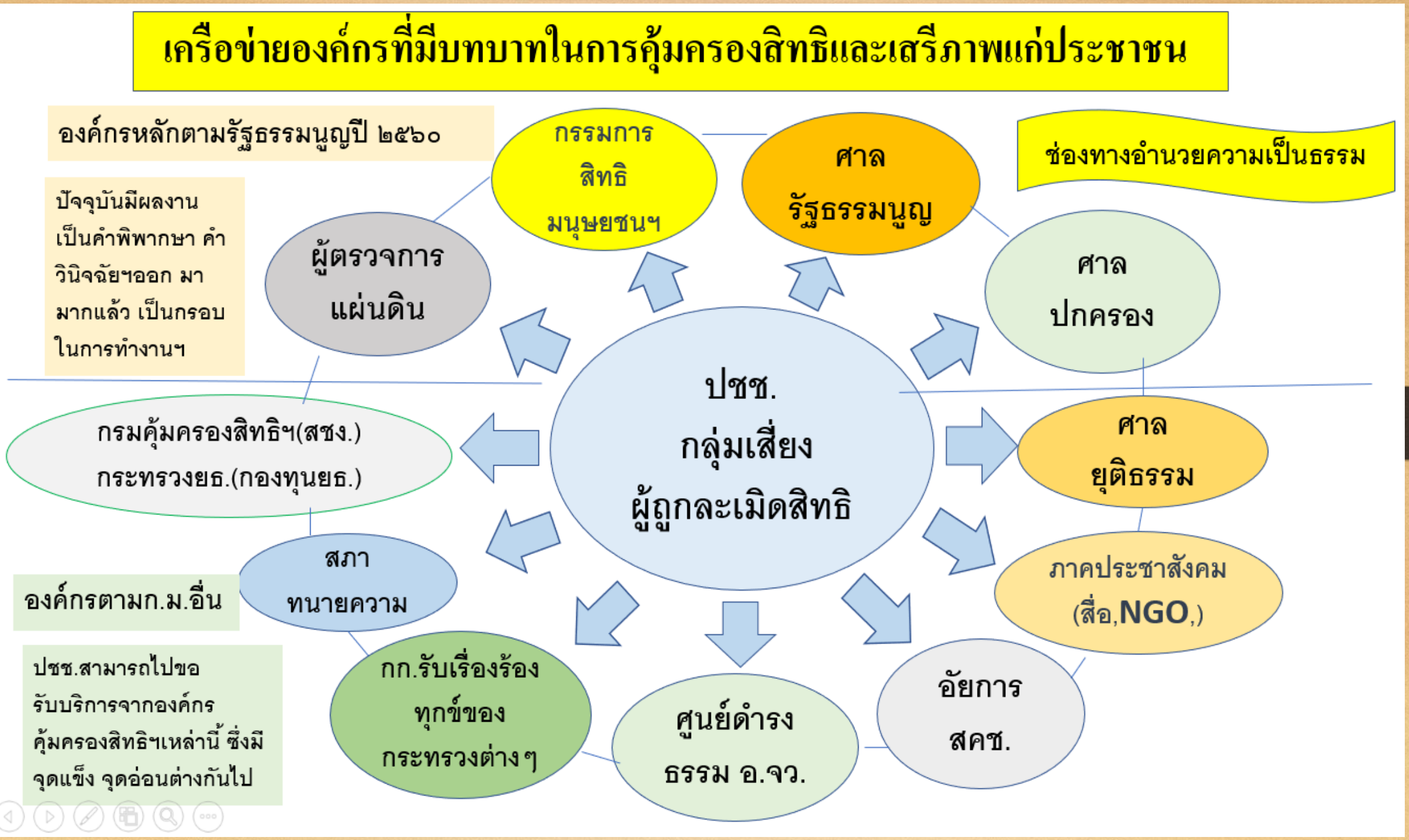
การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย /รับเรื่องร้องทุกข์ ที่ส่วนภูมิภาค

การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย /รับเรื่องร้องทุกข์ ที่ส่วนภูมิภาค

ศูนย์ดำรงธรรม มีภารกิจ

1. รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์
2. ให้บริการข้อมูลข่าวสาร
3. ให้คำปรึกษา
4. รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน
5. เป็นศูนย์บริการร่วม ตามมาตรา 32 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

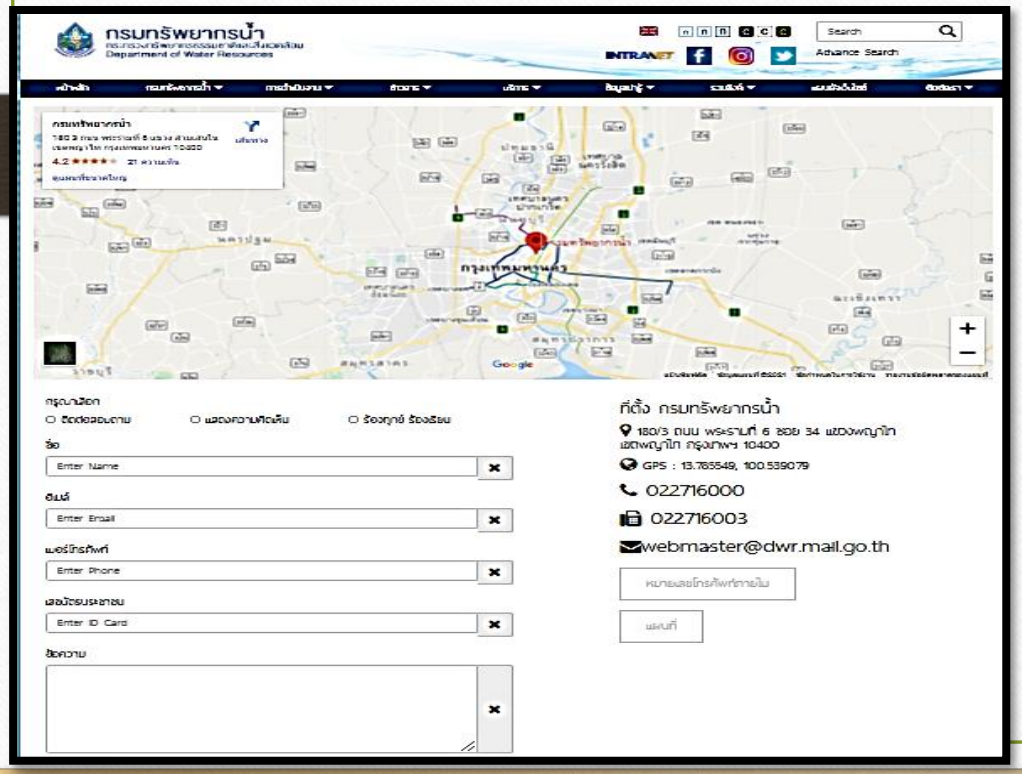
เครือข่ายองค์กรที่มีบทบาทในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชน

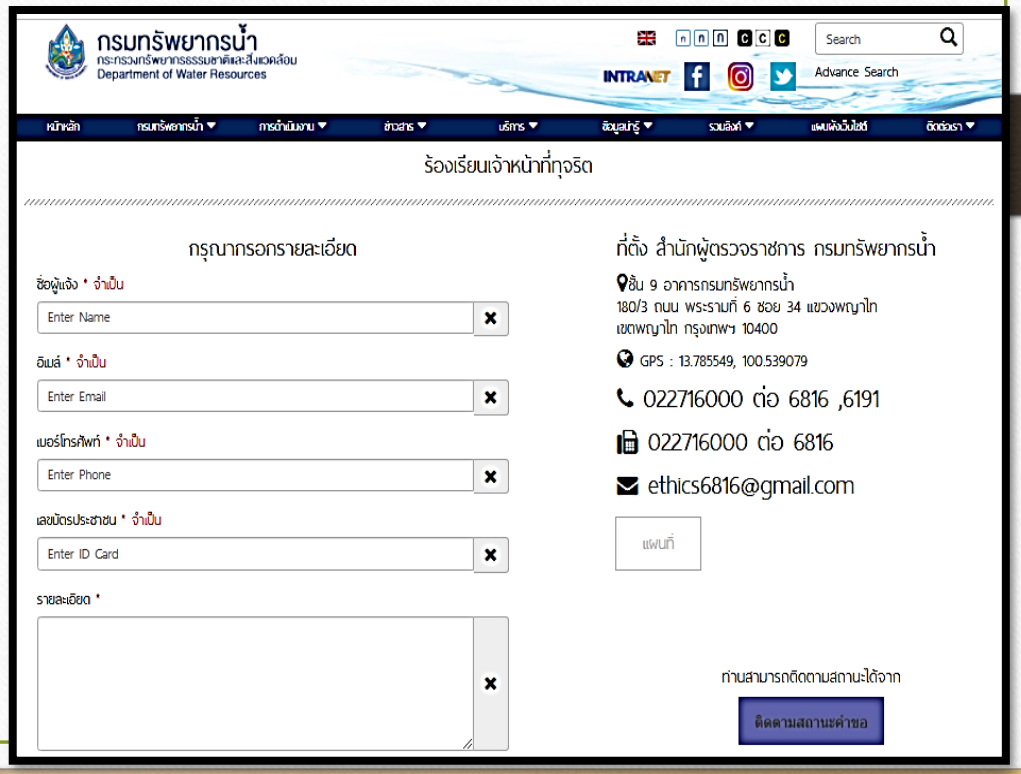

ช่องทางการร้องทุกข์ ร้องเรียน
และร้องเรียนเจ้าหน้าที่ทุจริต ของกรมทรัพยากรน้ำ

ช่องทางร้องทุกข์ ร้องเรียน

ช่องทางร้องเรียน
เจ้าหน้าที่ทุจริต

สรุปกฎหมายและช่องทางอำนวยความเป็นธรรมด้านสิทธิมนุษยชน

1. พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562

2. พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. 2558

3. พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลย ในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

4. พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546

จบการนำเสนอ

ขอบคุณค่ะ

ผังความเชื่อมโยงภารกิจกรมกับแผนระดับชาติด้านสิทธิมนุษยชน

แผนปฏิบัติการด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (2562-2565)

ประเด็นชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

เสาที่ 1 หน้าที่ของรัฐในการคุ้มครอง

- การพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- การมีส่วนร่วมของประชาชน
- การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EIA/EHIA)
- การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์
- การพัฒนาการดำเนินงานของภาครัฐ
- การดำเนินการต่อภาคธุรกิจ

เสาที่ 3 หน้าที่ของรัฐและภาคธุรกิจในการเยียวยา

- การช่วยเหลือทางการเงิน
- การเยียวยา

ประเด็นการลงทุนระหว่างประเทศ และบรรษัทข้ามชาติ

เสาที่ 1 หน้าที่ของรัฐในการคุ้มครอง

- การส่งเสริมการลงทุน
- การป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในต่างประเทศ
- การพัฒนาการดำเนินงานของภาครัฐ

เสาที่ 3 หน้าที่ของรัฐและภาคธุรกิจในการเยียวยา

- การช่วยเหลือทางการเงิน/การเยียวยา

แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4

แผนสิทธิมนุษยชนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. การให้ความสำคัญในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ
2. ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายด้านการอนุรักษ์ และจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ
3. ประชาชนยังขาดการรับรู้กฎหมาย และเข้าไม่ถึงสิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด

แผนสิทธิมนุษยชนด้านสิทธิ ชุมชน วัฒนธรรม และศาสนา

1. ปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินนโยบายสาธารณะของรัฐ

ภารกิจหลักกรมทรัพยากรน้ำ

ภารกิจที่ 1 กำกับ ควบคุมอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำสาธารณะตามกฎหมาย	ภารกิจหลักที่ 2 พัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซมบริหาร โครงการแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ	ภารกิจหลักที่ 3 จัดสรร กำกับ ควบคุม การใช้ทรัพยากรน้ำ และประปาสัมปทาน	ภารกิจหลักที่ 4 การแจ้งเตือนภัยและ การจัดการสภาวะวิกฤต
แผนงาน/กิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชน			
1. ทบทวนยกร่าง กฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 การอนุญาตประกอบกิจการประปาสัมปทาน 2. นำข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมาปฏิบัติ 3. งานพัฒนากลไกการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำสาธารณะแบบประชาชนมีส่วนร่วม 4. การกำหนดมาตรการ/แผนปฏิบัติการตามมาตรา 78 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 (การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะ)	1. กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนภายใต้โครงการพัฒนาและอนุรักษ์ ฟื้นฟูแหล่งน้ำ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 พร้อมกำหนดมาตรการแนวทางการแก้ไขกรณีที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน 2. จัดทำคู่มือแจ้งสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของกรมทรัพยากรน้ำ และติดตามประเมินผล 4. การศึกษาประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่	1. งานส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 การอนุญาตประกอบกิจการประปาสัมปทาน 2. งานนิเทศติดตามผล การบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ 3. การศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนเพื่อการบริหารจัดการน้ำพื้นที่นอกเขตชลประทาน	1. พัฒนาประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและแจ้งข้อมูล เพื่อการแจ้งเตือนภัยน้ำป่าไหลหลากน้ำแล้งน้ำท่วมล่วงหน้าและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเตือนภัยให้ทันต่อเหตุการณ์

1. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ด้านสิทธิมนุษยชน
2. จัดสัมมนา อบรม ถ่ายทอดความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน
3. วิเคราะห์ความเสี่ยงผลกระทบของการดำเนินการโครงการตามภารกิจกรมทรัพยากรน้ำที่อาจจะละเมิดสิทธิมนุษยชน
4. รายงานผลการปฏิบัติตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และมีการรายงานผลการปฏิบัติตามแผนฯ ไปยังกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพภายในเวลาที่กำหนด
5. จัดให้มีกลไก ช่องทางหรือเครื่องมือในการเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชนขององค์กร เช่น การเฝ้าระวังไม่ให้มีโอกาสเกิดการล่วงละเมิดทางเพศในสถานที่ทำงาน การเฝ้าระวังการดำเนินโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดการละเมิดสิ่งแวดล้อมและชุมชน
6. จัดให้มีกลไกการจัดการข้อร้องเรียนร้องทุกข์ กำหนดผู้รับผิดชอบ กรณีการชุมนุมประท้วง กรณี การร้องเรียนผ่านสื่อ ฯลฯ
7. จัดให้มีการดูแลการจัดการผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานขององค์กรอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

รายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน และแผนขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ของกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (รอบ 6 เดือน)

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินการ	สถานะ
ประเด็นชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม				
เสาที่ 1 หน้าที่ของรัฐในการคุ้มครอง				
1. ทบทวนยกร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 การอนุญาตประกอบกิจการประปาสัมปทาน	สบจ./ กนก.	จำนวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ มาตรการ เกี่ยวกับการจัดการที่ดิน แหล่งน้ำ สภาพภูมิอากาศที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ ที่ได้รับการทบทวน แก้ไข และบัญญัติ	จำนวน 7 ฉบับ	
2. นำข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมาปฏิบัติ	สสป.	- มีการพิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฯ - มีการประชุมเพื่อพิจารณาพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... และระเบียบว่าด้วยการรายงานการปล่อยและเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อ	ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องที่ต้องดำเนินการ	
3. กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนภายใต้โครงการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548	สพน./ สอน./ สทภ. 1-11	จำนวนกิจกรรม/โครงการ ที่จัดขึ้น เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในการดำเนินงานที่กระทบประชาชน	จำนวน 307 โครงการ	
4. จัดทำคู่มือแจ้งสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของกรมทรัพยากรน้ำ และการนำไปปฏิบัติ	สสป.	มีคู่มืออธิบายสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการ ของภาครัฐ	คู่มือการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 เป็นไปตามเป้าหมาย	
5. งานส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 การอนุญาตประกอบกิจการประปาสัมปทาน	สบจ./สสป. กนก./สทภ. 1-11	มีกิจกรรม/โครงการส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ	ร้อยละ 54.9	
6. งานพัฒนากลไกการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรน้ำสาธารณะแบบประชาชนมีส่วนร่วม	สสป./ สทภ. 1-11	มีการทบทวนและพัฒนากลไกบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม	ร้อยละ 40	
7. งานอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำคูคลองโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน	สสป./ สทภ. 1-11	มีกิจกรรม/โครงการ ส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวน 3 กิจกรรม	
8. งานนิเทศติดตามผลการบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ	สทภ. 1	มียุทธศาสตร์การพัฒนา นโยบาย และโครงการต่างๆ ในการดูแลด้านการพัฒนา ด้านสวัสดิการสังคม และคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงและกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ	ร้อยละ 50	
9. จัดทำคู่มือแจ้งสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของกรมทรัพยากรน้ำ และการนำไปปฏิบัติพร้อมกำหนดมาตรการ แนวทางการแก้ไขกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน	สพน./ สอน./ สทภ. 1-11	- มีการจัดทำรายงานการประเมินสภาพแวดล้อม สถานการณ์สำคัญด้านธุรกิจ และกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้น - มีการกำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของชาวบ้านในพื้นที่	คู่มือการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟัง	

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินการ	สถานะ
			ความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 เป็นไปตามเป้าหมาย	
ประเด็นการลงทุนระหว่างประเทศ และบรรษัทข้ามชาติ				
เสาที่ 1 หน้าที่ของรัฐในการคุ้มครอง				
10. การศึกษาประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่	สปท.	มีการศึกษาประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินโครงการขนาดใหญ่	อยู่ระหว่างการดำเนินการ	
เสาที่ 3 หน้าที่ของรัฐและภาคธุรกิจในการเยียวยา				
11. การศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนเพื่อการบริหารจัดการน้ำพื้นที่นอกเขตชลประทาน	สปท.	มีการประชุมเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุน เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบทั้งในด้านอาชีพ วิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรม สุขภาพ ทรัพยากรทางธรรมชาติ	อยู่ระหว่างการดำเนินการ	
แผนขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4				
แผนสิทธิมนุษยชนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
12.การกำหนดมาตรการด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู กำกับ ดูแล ทรัพยากรน้ำสาธารณะ	สสป./ สทภ. 1-11	จำนวนมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อผลกระทบอันเกิดมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ร้อยละ 40	
13. พัฒนาประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและแจ้งข้อมูลเพื่อการแจ้งเตือนภัยน้ำป่าไหลหลาก น้ำแล้งน้ำท่วมล่วงหน้า และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเตือนภัยให้ทันต่อเหตุการณ์ (ร้อยละความสำเร็จในการแจ้งข้อมูลข่าวสารการเตือนภัย)	สวพ./ ศปว./ สทภ. 1-11	การเข้าถึงสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือเมื่อเกิดสาธารณภัยจากรัฐอย่างเสมอภาค เท่าเทียม	ร้อยละ 100	
แผนสิทธิมนุษยชนด้านสิทธิชุมชน วัฒนธรรม และศาสนา				
14. จัดทำแผนงาน มาตรการในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม	สสป./ สทภ. 1-11	มาตรการ กลไกในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของภาครัฐ	1. กำหนดมาตรการกลไกการมีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 40 2. กิจกรรม/โครงการ ที่จัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จำนวน 307 โครงการ	
ร้อยละผลการดำเนินการในภาพรวม				**67**

แผนปฏิบัติการด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน และแผนขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4
ของกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
ประเด็นชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม									
เสาที่ 1 หน้าที่ของรัฐในการคุ้มครอง									
1	**การพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ นโยบาย และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง**	1.1 ทบทวน ปรับปรุง แก้ไข และเสนอร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ มาตรการ เกี่ยวกับการจัดการที่ดิน แหล่งน้ำ สภาพภูมิอากาศที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ 1.2 ทบทวนกฎหมายที่มีอยู่ที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิชุมชน โดยกระบวนการมีส่วนร่วม	1. จำนวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ มาตรการ เกี่ยวกับการจัดการที่ดิน แหล่งน้ำ สภาพภูมิอากาศที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ ที่ได้รับการทบทวน แก้ไข และบัญญัติ	1. ทบทวนยกร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 การอนุญาตประกอบกิจการประปา สัมปทาน	1	2	2	กนก.	-

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
		1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติไปพิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และเร่งรัดการตราพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... และออกกฎระเบียบว่าด้วยการรายงานการปล่อยและเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม (Pollutant Release and Transfer Registers: PRTR)	2. ร้อยละของเรื่องที่พิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฯ	2. นำข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมาปฏิบัติ (ถ้ามี)	100	100	100	สสป.	-

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
2	**การมีส่วนร่วมของประชาชน**	2.2 จัดให้มีการหารือและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยให้ประชาชนและชุมชนเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่ายและครบถ้วน และมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ตลอดจนการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การพิจารณา เวนคืนที่ดิน การจัดการที่ดิน และการอนุรักษ์ป่าของรัฐบาล ฯลฯ ก่อนเข้าไปดำเนินโครงการใด ซึ่งรวมถึงโครงการขนาดใหญ่ที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารจัดการพลังงาน โรงไฟฟ้า ปิโตรเลียม และการขุดเจาะเพื่อสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ	3. ร้อยละของจำนวนกิจกรรม/โครงการ ที่จัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานที่กระทบประชาชนเทียบกับแผนที่กำหนด	3. กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนภายใต้โครงการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548	100	100	100	สพน. สอน. สทภ. 1-11	-

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
		เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีบทบาทในการกำหนดพื้นที่ดำเนินโครงการ โดยคำนึงถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรม							
		2.3 จัดทำคู่มือส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลให้ประชาชนทราบถึงการเข้าถึงสิทธิในการมีส่วนร่วม โดยควรทำในรูปแบบเชิงรุก	4. คู่มืออธิบายสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการของภาครัฐที่มีการทบทวนเป็นปัจจุบัน	4. จัดทำคู่มือแจ้งสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของกรมทรัพยากรน้ำ และการนำไปปฏิบัติ	-	1	1	สสป.	-
4	**การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**	5.1 บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและชุมชนที่ได้รับผลกระทบ	5. จำนวนกิจกรรม/โครงการส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ	5. งานส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 การอนุญาตประกอบ	-	1	1	สบจ. สสป. กนก. สทภ. 1-11	-

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
			สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ	กิจการประปาสัมปทาน					
		5.2 ทบทวนและพัฒนากลไกบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รวมถึงสตรีและกลุ่มชาติพันธุ์	6. รายงานผลทบทวนและพัฒนากลไกบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยมุ่งให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม	6. งานพัฒนากลไกการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำสาธารณะแบบประชาชนมีส่วนร่วม	-	1	1	สสป.	สทภ. 1-11
		5.3 สนับสนุนบทบาทของชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	7. กิจกรรม/โครงการส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	7. งานอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำคู่คลองโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน	1	1	1	สสป.	สทภ. 1-11
6	**ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์**	ดูแลให้ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ได้รับความสำคัญในยุทธศาสตร์การพัฒนา นโยบาย และโครงการต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาทางสังคม	8. ร้อยละความสำเร็จของการโครงการ ในการดูแลด้านการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม	8. งานนิเทศติดตามผลการบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพระบบผลิตน้ำดื่มใน	100	100	100	สทภ. 1	-

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
		เพื่อคุ้มครองชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ให้ดำรงชีพอย่างเป็นธรรม	และคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงและกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ	สถานศึกษาตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ					
7	**การพัฒนาการดำเนินงานของภาครัฐ**	7.1 พิจารณากำหนดมาตรการเพื่อรับรองการพัฒนาชนบทและนโยบายที่ดิน มีการคำนึงถึงมิติทางเพศ และไม่ควรถูกบังคับไล่ที่ หากมีความจำเป็นต้องดำเนินการ ควรมีแบบฟอร์มแสดงความยินยอม (Free Prior Informed Consent) และบุคคลที่ถูกขับไล่ออกจากที่จะต้องได้รับค่าชดเชยด้วย 7.2 กำหนดจัดทำรายงานการประเมินสภาพแวดล้อม สถานการณ์	9.1 ร้อยละของจำนวนกิจกรรม/โครงการ ที่มีมาตรการตามผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในการดำเนินงานที่กระทบประชาชนเทียบกับแผนที่กำหนด 9.2 ร้อยละของพื้นที่ที่การจ่ายค่าชดเชยให้กับบุคคลที่ถูกให้ออกจาก	9. กำหนดมาตรการตามผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนภายใต้โครงการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548	100	100	100	สพน. สอน. สทภ. 1-11	-

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
		สำคัญด้านธุรกิจ และกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้น รวมทั้งกำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของชาวบ้านในพื้นที่	พื้นที่ตามกฎหมายกำหนด						
7 8	**การพัฒนาการดำเนินงานของภาครัฐ** **การดำเนินการต่อภาคธุรกิจ**	7.3 พิจารณาจัดตั้งกลไกตรวจตราและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน ซึ่งมีทุกภาคส่วนเข้าไปมีส่วนร่วม 8.1 พิจารณาแต่งตั้งกลไกเพื่อติดตาม ตรวจสอบ การกระทำของภาคธุรกิจที่ละเมิดสิทธิที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	10. รายงานผลการติดตามประเมินผลตามคู่มืออธิบายสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการของภาครัฐ	10. ติดตามประเมินผลการดำเนินการตามคู่มือแจ้งสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของกรมทรัพยากรน้ำ และการนำไปปฏิบัติ	1	1	1	สสป.	-
เสาที่ 3 หน้าที่ของรัฐและภาคธุรกิจในการเยียวยา									
2	**การเยียวยา**	2.1 พัฒนามาตรการที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพเพื่อเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากบริหาร	เช่นเดียวกับตัวชี้วัดตามกิจกรรมที่ 10	เช่นเดียวกับกิจกรรมที่ 10	1	1	1	สสป.	-

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
		จัดการทรัพยากรธรรมชาติหรือการประกอบธุรกิจที่ละเมิดต่อสิทธิที่ดิน ทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม โดยครอบคลุมถึงความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ/โครงการของรัฐ							
		2.2 กำหนดแผนในการฟื้นฟูที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ในสถานที่ที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจอย่างเป็นระบบ	11. แผนปฏิบัติการตามมาตรา 78 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561	11. การจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา 78 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 (การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะตามข้อ 5)	-	1	1	สสป.	-

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
ประเด็นการลงทุนระหว่างประเทศ และบรรษัทข้ามชาติ									
เสาที่ 1 หน้าที่ของรัฐในการคุ้มครอง									
1	**การส่งเสริมการลงทุน**	กำหนดให้มีการศึกษาและประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ หรือโครงการที่เกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะ รวมถึงกรณีที่มีการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อจัดทำโครงการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะที่เป็นหน้าที่ของรัฐ รวมถึงกรณีที่รัฐมอบหมายหน้าที่ให้ภาคเอกชนดำเนินการจัดทำโครงการดังกล่าวแทน	12. รายงานผลการศึกษาการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินการโครงการขนาดใหญ่	12. การศึกษาประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่	-	-	1	สปท.	-

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
เสาที่ 3 หน้าที่ของรัฐและภาคธุรกิจในการเยียวยา									
1	**การช่วยเหลือทางการเงิน/เยียวยา**	พิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนเพื่อเยียวยาและฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบทั้งในด้านอาชีพ วิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรม สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรทางธรรมชาติ เพื่อช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที	13. รายงานการศึกษาแนวคิดการจัดตั้งกองทุนเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	13. การศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำพื้นที่นอกเขตชลประทาน	-	1	1	สปท./สบจ.	-
แผนขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4									
แผนสิทธิมนุษยชนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม									
1	การให้ความสำคัญในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ	-	14. จำนวนมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อผลกระทบอันเกิดมา	14. การกำหนดมาตรการด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู กำกับดูแล ทรัพยากรน้ำสาธารณะ	-	1	1	สสป.	สทภ. 1-11

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
			จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ						
2	ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายด้านการอนุรักษ์และจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ ความไม่ชัดเจนในการดูแล การบริหารจัดการ และการใช้ประโยชน์ รวมถึงการจ่ายค่าชดเชย	-	เช่นเดียวกับกิจกรรมข้อ 1	เช่นเดียวกับกิจกรรมข้อ 1	1	2	2	กนก.	-
3	ประชาชนยังขาดการรับรู้กฎหมาย และเข้าไม่ถึงสิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด	-	15. ร้อยละความสำเร็จการเข้าถึงสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือเมื่อเกิดสาธารณภัยจากรัฐอย่างเสมอภาค เท่าเทียมในพื้นที่เป้าหมาย	15. พัฒนาประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและแจ้งข้อมูลเพื่อการแจ้งเตือนภัยน้ำป่าไหลหลาก น้ำแล้งน้ำท่วมล่วงหน้า	-	100	100	สวพ. ศปว.	สทภ. 1-11

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
				และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเตือนภัยให้ทันต่อเหตุการณ์ (ร้อยละความสำเร็จในการแจ้งข้อมูลข่าวสารการเตือนภัย)					
แผนสิทธิมนุษยชนด้านสิทธิชุมชน วัฒนธรรม และศาสนา									
1	ปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินนโยบายสาธารณะของรัฐ	-	16. จำนวนมาตรการกลไกในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของภาครัฐ	16. จัดทำแผนงานมาตรการในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม	-	1	1	สสป.	ทุกหน่วยงาน

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
แผนสนับสนุนขับเคลื่อนด้านสิทธิมนุษยชน									
1	จัดทำและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ภารกิจของหน่วยงานโดยนำมิติด้านสิทธิมนุษยชนมาเชื่อมโยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น		17. จำนวนสื่อประชาสัมพันธ์ ภารกิจของหน่วยงาน โดยนำมิติด้านสิทธิมนุษยชนมาเชื่อมโยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น	17. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ด้านสิทธิมนุษยชน	-	1	1	กพร. สลก.	ทุกหน่วยงาน
2	จัดให้บุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมสามารถถ่ายทอดความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนให้บุคคลอื่นในองค์กร		18. ร้อยละ 5 ของบุคลากรทั้งหมดที่ผ่านการอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน	18. จัดสัมมนา อบรมถ่ายทอดความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน	-	5	10	กพร. สลก.	ทุกหน่วยงาน

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
3	มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงผลกระทบของการดำเนินการโครงการที่อาจจะละเมิดสิทธิมนุษยชน		19. ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงผลกระทบของการดำเนินการโครงการที่อาจจะละเมิดสิทธิมนุษยชน	19. วิเคราะห์ความเสี่ยงผลกระทบของการดำเนินการโครงการตามภารกิจกรมทรัพยากรน้ำที่อาจจะละเมิดสิทธิมนุษยชน		1	1	กพร.	ทุกหน่วยงาน
4	รายงานผลการปฏิบัติตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน		20. รายงานฯ ภายในเวลาที่กำหนด	20. รายงานผลการปฏิบัติตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และมีการรายงานผลการปฏิบัติตามแผนฯ ไปยังกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพภายในเวลาที่กำหนด	-	ภายในเวลาที่กำหนด	ภายในเวลาที่กำหนด	สนผ.	ทุกหน่วยงาน

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
5	จัดให้มีกลไกช่องทางหรือเครื่องมือในการเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชนขององค์กร		21. มีกลไก ช่องทางหรือเครื่องมือในการเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชนขององค์กรอย่างน้อย 1 ช่องทาง	21. จัดให้มีกลไกช่องทางหรือเครื่องมือในการเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชนขององค์กร เช่น การเฝ้าระวังไม่ให้มีโอกาสเกิดการล่วงละเมิดทางเพศในสถานที่ทำงาน การเฝ้าระวังการดำเนินโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดการละเมิดสิ่งแวดล้อมและชุมชน	-	1	1	สลก.	ทุกหน่วยงาน
6	จัดให้มีกลไกการจัดการข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ กำหนดผู้รับผิดชอบ กรณีการชุมนุมประท้วง		22. รายงานการจัดการข้อร้องเรียน ร้องทุกข์	22. จัดให้มีกลไกการจัดการข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ กำหนดผู้รับผิดชอบ กรณีการชุมนุมประท้วง กรณี	-	1	1	สลก.	ทุกหน่วยงาน

ลำดับที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565)	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานดำเนินการรองรับตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2563	2564	2565	หลัก	สนับสนุน
	กรณีการร้องเรียนผ่านสื่อ ฯลฯ			การร้องเรียนผ่านสื่อ ฯลฯ					
7	จัดให้มีการดูแลการจัดการผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานขององค์กรอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ		23. แนวทาง/ระบบการจัดการผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานขององค์กรอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	23. จัดให้มีการดูแลการจัดการผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานขององค์กรอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	-	1	1	กพร.	ทุกหน่วยงาน